

SLOVENSKI NAROD.

Izkaža vsak dan sveder, izmišljuje in pravi, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo na vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 31 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez listodobne vpošiljavitve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Mestna realka v Idriji.

Odposlanci občinskega zastopa mesta Idrije so se vrnili z Dunaja. Kakor lani se prinesli tudi letos svojim volilem polno košaro »kolačev«, namreč obljub, s katerimi naša vlada nikdar ne šteti. Naučeno in finančno ministrstvo sta obljubila, da se v doglednem času gotovo podpravi mestna realka — in ta fraza se brzojavi časopisom križem sveta. Da, celo naše poslance je spravila ta obljuba iz ravnotežja ter povzročila med njimi filipiko, ki naj ima namen dokazati volilem, kateri stranki je pripisovati zaslugo, da se baje v doglednem času podpravi mestna realka v Idriji.

Nas Idrijčane ni ogrela ta obljuba nančnega in finančnega ministrstva. Mi smo mirni in žalostni. Mi ne pripisujemo takim obljubam prav nikakršne važnosti. Za podpravljenje naše realke potegujemo in borimo se že več let, a ker je ostalo naše delo do danes brezuspešno, ker je vlada enako se glaseče in križem sveta razbobnane lanske obljube pogoltnila, ohranilo skočila na beraško podporo letnih 5000 kron — ne damo vere več besedam, ampak — dejanjem. In dokler ne zavemo tudi naši poslanci v tem vprašanju proti vladi isto stališče, se bode podpravljenje mestne realke od leta do leta odlašalo in polagoma pozabilo.

Britka resnica je, da se javnost še ni bavila s tem vprašanjem. Ne napredni, ne klerikalni listi niso tega vprašanja razmotrivali, dani imata oba tabora mnogo poročevalcev v Idriji, ki poročajo na dolgo in široko listom vsako malenkost — ki so pa do danes popolnoma ignorirali to za ves slovenski narod tako važno kulturno zadevo. Tudi slovenskim poslancem se je dostavil ministrstvu predloženi memorandum, ki natanko dokazuje potrebo podpravljenja mestne realke in celokupnemu slovenskemu narodu izvirajoče koristi iz podpravljenja tega zavoda, a tudi med njimi se ni našel nihče, ki bi za naš zavod zastavil le enkrat pero. Niti sedaj, ko je tulila prava kraška burja po našem časopisu radi Profitove afere, niti sedaj, ko se bi je ljut boj za prvo državno gimnazijo v Ljubljani, ne najdeš idrijske realke med koncesijami. Ves svet prezira naše težnje — in vlada nas krmi z obljubami.

Tako ne gre dalje! Idrija je delavsko mesto. Ta fakt je treba naglašati pri vsaki priliki — osobito pa upoštevati pri vprašanju, se-li podpravi ali ne podpravi mestna realka. Ta zavod stane mesto, ohranilo me-

ščana-rudarja letnih 80—90 tisoč K. Že več stoletij stopa Idrijčan rod za rod slednji dan v jamo, in groza ti ježi lase, ko gledaš te uboge, sestradane, zamazane in raztrgane pare prihajati na dnevno luč. In vendar je ta slabo plačani rudar s svojimi kravimi žulji, s svojim znojem, s svojo krvjo, s svojim zdravjem in s svojim življenjem — kar priča piramida na pokopališču — pridobil državi v tem času ogromno vsoto milijonov kron čistega dobička. In kaj je v tem času storila vlada za mesto, za meščana-rudarja? Nič! Niti ceste mu ni izpeljala iz mesta, da bi zamogel ob slabem vremenu brez nevarnosti za zdravje in življenje do logaškega kolodvoru. Erar je stiskav gospodar, ki ne kupi svojemu hlapecu za zimo niti par templancev — kako li novo kamizolo?! Slep je, kdor trdi, da vzdržuje erar mestno realko v Idriji, s tem da plača približno 90% doklad. Ta davek je obdačenje čistega dobička, ki mu ga donaja — rudnik — in ki bode prenehal v trenutku, ko postane podjetje pasivno. Sicer je pa čisti dobiček odnoso obdačenje čistega dobička denar, katerega se drži rudarjev znoj — in katerega bi vsaka druga oseba, če bi bilo podjetje slučajno privatno, tudi morala plačevati, ne da bi si smela vsled tega prisvojati bodisi katerokoli zaslugo za vzdrževanje realke. Ne mesto, temveč erar ima dobiček od Idrije, in če vzdržuje mesto z vplačanim davkom svojo realko, porablja svoji dohodke za napravo, ki služi javni koristi ter zane-marja s tem potrebo svojih meščanov. Ne erar — ampak rudar je tisti faktor, ki v istini vzdržuje realko. Ako bi se vsota, ki se je porabila za zgradbo najmodernejšje opremljene realke in za njeno vzdrževanje, obrnila v korist mesta in meščana — imel bi danes rudar poleg drugih obdnosti najmanj zdravo in lično stanovanje. A rudar se je tej svoji najnujnejši potrebi odrek, in žrtvuje svojo zasebno korist — javni koristi. In če upoštevamo, da obiskuje mestno realko skoro izključno le sin slovenskih staršev — smelo trdimo, da se žrtvuje idrijski rudar v korist slovenskega naroda.

Članu mestne deputacije je rekel dr. Šusteršič na Dunaju, da je zahteva podpravljenja mestne realke sicer opravičena, vendar pa premalenkostna, da bi se je poprijel z vsem svojim vplivom, ker mora S. L. S. važnejše zadeve prej spraviti pod streho. Mi vzamemo predržno izjavo dr. Šusteršiča z ogorčenjem na znanje. Če smatra dr. Šusteršič podpravljenje mestne realke za malenkostno, trdi s tem,

da bi to zadevo že davno lahko uredil, če bi hotel, kajti njegov vpliv pri ministrstvih je velik — kojemu se malenkost ne more upreti. Če se pa ta malenkost do danes še ni uredila, je kriv temu gotovo dr. Šusteršič, ker se za to malenkost še ni pobrigal.

Podpravljenje mestne realke ne smatra Idrijčan za malenkostno zadevo. O tem bomo spregovorili prihodnjič resno besedo. Danes konstatujemo le, da bode mesto znalo ceniti zasluge, in visoko spoštovati moža, ki bo to malenkost spravil »pod streho«.

Z obljubami in praznimi besedami nam torej ni pomagano. Mi ne prosimo več, mi zahtevamo, da prevzame država našo mestno realko v svojo upravo; mi zahtevamo, da se to zgodi še letos, ker naš proračun za leto 1908. ne prenese več te postavke. Vsled tega se obračamo do svojih poslancev, da zapostavimo vse svoje sile ter nam pomagajo iz te finančne kalmitete. Posebno pa naj pazijo na to, da se vprašanje o razdelitvi prve državne gimnazije v Ljubljani ne bode rešilo preko podpravljenja mestne realke v Idriji.

Obračamo se pa tudi na deželnega predsednika gosp. Schwarza ter ga opozarjamo na dano besedo. Ni še dolgo, kar se je Idrija praznično oblekla in ga dostojno sprejela v svoji sredini. Očaran ob veliki lojalnosti meščanstva je obljubil slovesno, da hoče vedno z vso vmo podpirati naše težnje. Danes je prilika, da reši dano besedo, ter si s tem zagotovi trajen in blag spomin med rudarji. V njegovih rokah so predela za podpravljenje mestne realke, in ko bodo ta dela izvršena — ni zapreke, tako nam je zagotovilo ministrstvo — da se zavod podpravi. Ne po besedah — ampak po delu vas bomo sodili — torej vsi, ki imate s podpravljenjem mestne realke opravila — na delo.

Resnicoljubje kranjskih klerikalcev in belokranjska železnica.

III.

Ker »Slovenec« v štev. 245. z dne 23. oktobra laže, da so naprednjaki nasprotniki belokranjske železnice in da so ravno klerikalni poslanci šli na resno delo, da je ravno dr. Šusteršič od vlade zahteval to železnico ter izjavil, daje to pogoj, da se sploh klerikalci razgovarjajo o pogodbi z Ogrsko, moramo te trditve ožigosati kot ostudno laž brez vsake dejanske podlage in

ravno tako je laž, da je Šukljeto v trezno, naporno in vsestransko delo podpiralo akcijo Šusteršičevo in da sta ona obe vladi prepričala, da ste srčno željo naših Belokranjcev med točke nagodbene predloge sprejeli. To je laž in domišljavost prve mere.

To je največji humbug, ki si ga more le kak političen harlekin dovoliti, ki greši na nerazodnost našega dobrega ljudstva.

Gospod Šuklje je od nekdaj jako čudno vlogo igral v pripravah za pridobitev belokranjske železnice, in dokazali bomo po par pisemih njegovih, kako je l. 1894. in 1895. kot posl. belokranjskih mest o tej železnici in njeni važnosti mislil in koliko skrbi je imel za občne koristi Belokranjine.

Evo par drastičnih dokazov o veliki skrbi Šukljeta za koristi njegove ožje domovine.

Wien, 24. Dez. 1893.

Verehrter Herr Doktor!

Gestern besuchte mich Bar. Schwegel zu einer längeren Unterredung. Ich benützte den Anlass um auf Ihr Etablissement das Gespräch zu leiten und ihm die Notwendigkeit auseinander zu setzen, das Unternehmen nachdrücklich zu fördern.

Er war ganz einverstanden und wir beschlossen gemeinsam den Baron K. dahin zu bearbeiten, dass vor allem die Frage der Cedernkistchen in Ihrem Sinne gelöst werde. — Fürst A. notifizerte mir die Ablehnung eines event. Eintrittes in das Comité. — hiedurch haben wir den Willen der Černem-bler erfüllt und sind auch nach dieser Richtung hin gedeckt.

Šuklje m. p.

17./12. 1893.

— — — die Kistenangelegenheit interessiert mich nach wie vor sehr, des Landes wegen, dem etwas Industrie nützt und um Ihrer Person willen, der Sie ja jederzeit soviel Rücksicht für mich und mein Haus bewiesen haben. — Ich muss ohnedies sehr bald zu K., schon des Berichtes wegen und bei dieser Gelegenheit will ich meine Minierarbeit vom neuen beginnen.

Wien, 7. Jänner 1894.

Ich gedenke im Landtage einen Initiativantrag einzubringen, wonach sich das Land mit einem entsprechenden, d. h. möglichst hohen Betrage an den Kosten des Vorprojektes zu beteiligen hätte. Ich rechne auf ca. 60—70%. Für die Begründung ist es von grosser Wichtigkeit einige Daten über

die Entwicklungsfähigkeit der zu berührenden Gegenden... man muss den Herren im Landtage doch eine gewisse Rentabilität in Aussicht stellen, sonst steigen sie eben nicht hinein.

Ich habe meinen Plan insofern geändert, dass ich es derzeit vermeide, mit K. über die Angelegenheit zu reden. Ich will auch den Schein vermeiden, als stäcke irgend ein persönliches Interesse hinter meiner Intervention für ihr Etablissement. Demnach soll Schwegel zunächst über K., denn bei diesem, nicht beim Minister liegt tatsächlich die Entscheidung. Schw. soll voran, dann mache ich den Hauptangriff und zwar unmittelbar bevor ich den Bericht im Ausschusse vortrage. Gleichwohl gab ich T. den Rat, sich noch in diesen Tagen in der Generaldirektion zu melden. Jedenfalls soll er die Herren an die Existenz Ihres Etablissements und an deren gegründete Ansprüche erinnern.

Die Nachrichten über Gorjance haben mich sehr interessiert, wie ich ja die ganze Unternehmung und deren Gedeihen mit d. lebhaftesten Sympathie verfolge.

Šuklje m. p.

Kdor ima oči, mora uvideti, da je glavna briga takratnega posl. Šukljeta bila posvečena podjetju veleposelnika in tovarnarja dr. Gorjanyja, kajti v vseh 3 pisemih vleče se rečca nit, to je tovarniško podjetje imenovane na Gorjancih, za koje Šuklje gori, dočim se za koristi Belokranjine niti malo ne ogreva.

Ali je potem čuda, če je zgrbil pri Belokranjcih vsako zaupanje, kajti oni so ga sodili po njegovih delih, ne pa po njegovih besedah.

Iz teh lastnoročnih pisem Šukljeta je posneti, da je v prvi vrsti skušal željam dr. Gorjanyja na vse strani ustreči in se njemu za raznotero njegovo veliko obzirnost nasproti njegovi rodbini hvaležnega izkazati, kajti tako piše Šuklje sam in on mora položaj gotovo najbolje poznati.

Torej tako izgleda prvotno patriotično in resno delovanje Šukljeta za Belokranjino oziroma g. Gorjanyja.

Ne vemo, če bo kdo izmed cenjenih naših čitateljev mogel trditi, da gori prijavljena 3 pisma Šukljeta o njegovi posebni ljubezni do ožje domovine t. j. Belokranjine pričajo; mislimo da ne je lasen dokaz za nasprotje te ljubezni.

Pa pustimo g. Šukljeta malo na stran in pogledimo, kaj so naprednja-

LISTEK.

Skrivnostna neznanka.

Vseh svetnikov dan je bil. Žalosten dan je že zaradi običajnega slabega deževno-snežnega vremena ter blatnih cest, žalosten pa tudi zaradi turobnega zvonjenja zvonov, mrtvaških pesni po pokopališčih in cerkvah in zaradi resnih obrazov ljudi, katere sem srečaval. Nekaj težkega, okornega je ležalo na let obrazih, nekaj odurnega v njih besedah, nekaj nečloveškega v njih izrazih. Bilo me je že strah med njimi, tajinstvena groza me je obhajala. Gledal sem, da sem se jim oddaljil v kraje, kjer ni bilo nikjer take zoprnosti.

Prišel sem v park zunaj mesta. Težke kaplje so visele kot solze z iglastih dreves, tupalet se je pa spustil rumenkast list z višave in loveč se po zraku padel na tla, po njem so pa kapale ostre kaplje, kot bi ga hotele ubiti v peskovita tla. Nikjer ni bilo nobenega človeka, nikjer žive duše. Duh se mi je vtopil v davno preteklost, ko sem še kot otrok užival iskreno ljubezen ljubljene matere, katero pa pokriva že dolgo vrsto let črna zemlja z vso brezobzirnostjo in krutostjo.

Mehanično so se mi premikale noge, brez volje so mi begale misli po že pozabljenih dogodkih. Težke so bile te misli, tlačile so me k tlom, stiskale so mi dušo s silo, da sem se vzdramil.

Prišel sem na konec parka in razširil se je pred menoj gozd. Dasi se je že začelo mračiti, vendar me ni nič vleklo nazaj v mesto. Gozd se mi je zdel kot ljub prijatelj, v katerem se mi razprše težoje me misli in zavil sem po udirajoči se poti.

S pojemajočo močjo je sijala zadnja dnevna svetloba skozi visoka in ozka okna dreves v mé. Med vejevjem sem menil opaziti njene oči, ki so z globokim ostrim pogledom zrlle vame govoreč mi: »Kaj te je zaneslo nočjo v to samotno puščobo?«

Dospel sem na ovinek. Pot je bila tembolj črnika, kolikor oddaljenjša je bila od mene. Tam na konci poti, kjer je bil drug ovinek, sem pa zagledal človeka, ki je stopal počasi, premišljenih korakov proti meni. Skoraj da bi me bila obšla groza. Vendar kdo če biti, kogar bi me naj bi bilo morda strah?! Odšel sem proti osebi tam v polmeti.

Kmalu sem spoznal, da je ženska. Prišedši bližje nje sem videl, da je zavita v črno ogrinjalo, na glavi pa da ima črn robec. Obraz njen je bil pa blede in kaplje krvi ni bilo v njem.

Sešla sva se. Neznanka je uprla žive oči v mé in nekako ostro rekla:

»Kam greš?«

Osupnilo me je to vprašanje. Tika me! Skoraj bi bil odvrnil z grobim naglasom, če bi me ne bila omamila lepota, ki je sijala iz vsake poteze njenega obraza.

»Sprehajam se in razvedrujem se!« sem odgovoril.

»Pojdiva skupaj!« je velela. Ni sem imel moči upirati se ji.

Ko sva stopala drug poleg drugega, je moja neznanka molčala. Na vprašanja mi je odgovarjala kratko in dvomno in nekaj grenkega je bilo v njenih odgovorih.

»Koliko si star?« me je vprašala nenadoma.

»Petindvajset let!«

»Res je!«

»Kako veste to?« sem vprašal z največjim začudenjem.

»Ne sprašuj tega!« je odvrnila neznanka, »tvoje življenje mi je znano vse in bolj nego tebi samemu.«

In pogledala me je tako skrivnostno, tako presunljivo, da se mi je zaplasišla duša.

»Kdo ste vi?« sem vprašal in glas se mi je tresel. Zeblo me je in zdelo se mi je, da prihaja od moje spremeljevalke oster mraz kot od stvari, ki nima nobene lastne gorkote.

»Kaj sprašuješ?«

Oči so se neznanki zaiskrile pri teh besedah kot od jeze, zakaj da hočem izvedeti njeno ime. Bile so te besede izgovorjene z ukazom na molčanje in jaz, ki sem vendar pri ženskah bil znan kot človek, ki si ne dam zapovedovati in določati, kdaj in kaj naj govorim in kdaj mi je molčati, sem bil pod čudnim vplivom skrivnostne neznanke, da je nisem več spraševal, kdo da je.

Bila je popolna tema. Z visokih dreves so padale bodeče kaplje in se zapitale v tla, od vhoda je pa jela pihati mrzla burja in prinesla tu pa tu kak oster snežni kosmič v premrti obraz. Neznanka moja se pa ni nič brigala za mraz, dasi njeno ogrinjalo ni bilo videti ravno kako toplo. Nekako nervozna je postajala, kadar je zapihal veter. Kolikorkrat se je pa ozrla name, presunil me je njen pogled; te oči sem videl že nekoč, že zdavnaj, a kje, tega si nisem mogel domisliti.

Nemo sva šla nekaj časa drug poleg drugega in dospela sva na mesto, kjer je bilo posekano drevje na obeh straneh poti. Tu je bilo nekoliko svetlejšje kot preje med drevjem. Moja neznanka je obstala. Oko ji je zrla v daljavo tja proti gorenski strani, kjer je stal nekdanj dom moj in moje matere. Kmalu se je pa ozrla v me in rekla:

»Dolgo sem te zadrževala, zadnji

čas je, da grem. Predno se ločiva, povej mi, kaj misliš postati?«

Zadnji stavek me je osupnil. Neznanko, ki mi noče povedati, kdo da je, zanima, kaj bo iz mene?

Pogledal sem jo ostro v obraz.

»Vi ste —?« sem vzkliznil in hotel zgrabiti za njeno roko.

A ona mi jo je odtegnila.

»Ne dotikaj se me!« je ukazala sicer odločno, a iz njenih besedi je zvenelo nekaj trpkega, grenkega.

Pogledal sem jo še enkrat v obraz. Da, to so njene poteze, ona je! In blaznega veselja poln sem bil vzkliznil: »Oh mati!« ter planil k njej, da jo objamem, njo, ki me je najbolj ljubila.

A nje že ni bilo nikjer. Izginila je v trenutku, ko sem jo poklical...

Koliko časa sem stal na onem mestu, vtopljen v globoke misli, ne vem. Tudi ne vem, kako sem prišel tisti večer domov. Le toliko je gotovo, da sem bil drugo jutro čuden, podobno bolj mrliču nego človeku.

In če se zdaj spomnim na vse to, kar sem ravnokar napisal, ne morem reči, ali so se dogodki s skrivnostno neznanko, ki je imela obraz rajne moje matere, v resnici vršili ali pa je bila vse le halucinacija, sad prerazgrete moje domišljije in zunanjega vpliva, kateremu je podvržen človek na predvečer spomina naših rajnih.

M. R.

ki po gori opisanih zborovanjih v Belokrajini dne 29. in 30. aprila leta 1903. v zadevi te večkrat imenovane železnice delali.

Po dolgotrajnem pismenem obsevanju s Črnomaljši in Metličani, po večkratnem in temeljitom posvetovanju v železniškem ministrstvu, preprčal se je posl. Plantan, da ni mogoče zahtev Črnomaljšev in Metličanov v soglasje spraviti, kajti prvo imenovani so pismeno njemu končno izjavili, da ako Metličanov za progo Uršna sela, Kumpmatel, Črnomelj-Metlika ne pridobijo, pričel bo Črnomaljški okraj sam akcijo za zvezo s Kočevjem. Nagovarjali so Plantana, da se le za to progo poteza ali pa da bi g. poslanci združenimi močmi skupno delovali.

S tem je stvar v stagnacijo prišla, kajti če se na eni strani Črnomaljši in Metličanje niso glede proge mogli zjediniti, se na drugi strani tudi poslanci niso mogli združiti, ker ni bilo skupnega cilja za tako akcijo danega in stvar je za nekaj časa skoro zaspala.

Končno je bilo posl. Plantanu v ministrstvu nasvetovano, da naj energično kot poslanec izgotoviti da take načrte, iz kojih bodo razvidna najkrajša proga, ker ona bo našla iz trgovsko prometnih in zlasti tudi iz strateških ozirov pritrditev ministrstva.

Vsled tega zaprosil je Plantan dne 16. aprila 1905. pri železn. ministrstvu za predkoncesijo za trasovanje belokranjske železnice in predložil je skice za 4. variјante, kakor jih je bil inženir dr. Mayreder 29. in 30. aprila 1903 v Črnomlju in Metliki popisal.

Ministrstvo izdalo je potem Plantanu predkoncesijo z dne 7. junija 1905 št. 19137 s pravico za pripravljalna dela za normalnotirno lokalno železnico od Rudolfovega ali Straže preko Uršnih sel, Semiško sedlo in Krupo v Metliko z ocepitvijo na Črnomelj in sicer za dobo enega leta.

Komaj so častiti gospodje klerikaleci o tej predkoncesiji zvedeli, počeli so besneti, kajti prehitel jih je bil preklicani naprednjak in počeli so ga po »Slovencu« itd. kamenati, sramotiti in trudili so se na vse kriplje, to koncesijo kot brezpomembno razglasiti.

Očividna zavist na strani klerikalcev napotila jih je, da so ta neobhodno pri vsaki železnici potrebni korak na najpodlejši način pobijali, dobro vedo, da s tem ne škodujejo koncesionarju, temveč Belokranjem samim največ. Mesto da bi se bili pridružili skupno delo v prilog pridobitvi te železnice, katero so sicer vedno na jeziku nosili, pobijali so vsako akcijo, katero so naprednjaki započeli na najostudnejši način. Njihovo geslo je bilo, Belokranjske železnice nesmejo naprednjaki priboriti, rajši preprečimo to železnico!

Tega načela so se tudi dosledno v kasnejši dobi držali, kar hočemo dokazati.

Posl. Plantan ni morda zase to predkoncesijo pridobiti hotel, moral je le radi tega v svojem imenu zanjo prositi, ker Belokranjci skupnega komiteja sestaviti niso mogli.

Plantan je pa po treznem preudarku sestavil konzorcij, ki je dajal vse garancije za uspešno in resno delovanje v prilog končne rešitve belokranjske železniške vprašanja.

V njegov konzorcij vstopili so bili gg. dr. Tavčar kot poslanec do-

lenjskih mest; Josip Lenarčič, predsednik trgovske in obrtne zbornice; Ivan Hribar, župan ljubljanski in župan pl. Sladovič iz Rudolfovega, Puhek iz Črnomlja in Jutra iz Metlike in ti so se konstituirali pod načelništvom posl. Plantana. Sklenilo se je, da se konzorcij obrne na deželni zbor radi primernega prispevka za pokritje stroškov novega predprojekta, ki naj bi bil podlaga za revizijo trase.

Akoravno je bil že l. 1901. minister Witek tudi od strani ministrstva tak prispevek obljubil, akoravno je tudi vodja ministrstva seke. načelnik Wrba tak prispevek posl. Plantanu oficijelno z dopisom z dne 17. novembra 1905 obljubil, je dr. Šusteršič v deželnem zboru kranjskem na dotično po županu Hribarju vloženo prošnjo konzorcija za enak prispevek iz deželnih za to določenih sredstev divjal kakor kak šnopsar in posledica je bila, da je ostala ta prošnja brezuspešna, kajti Šusteršič ni hotel ni vinarja iz deželnih sredstev dovoliti.

Kdo je bil torej kriv, da se je nadaljevanje pripravljanih del zadržalo? Nihče drugi, kakor Šusteršič in njegova klerikalna armada v deželnem zboru. Običajno je povsod, da dežela 1/3, ministrstvo drugo tretjino in interesentje zadnjo tretjino prispevajo za trasovanje in tudi v tem slučaju bi se tako lahko pokrili potem vračljivih predjemov stroški novega trasovanja.

Naprednemu konzorciju ni hotel dež. zbor pred poveljstvom Šusteršiča nič dovoliti, čeravno je Šuklje l. 1895. Gorijanju pisal, da bo deo v deželnem zboru zahteval izdatno podporo v isti namen in sicer 60—70 odstotkov in pristavil je, da računa na toliki prispevek.

Torej takrat je bil Šuklje pač drugega mnenja kakor sedaj.

Pa konzorcij bi ne bil radi tega ne ravno honetnega postopanja deželnega zbora nad izpeljavo trasovanja ob svojih lastnih stroških obupal, če ne bi bili ljubeznjivi izključno patentovani rešitelji Belokrajine, to so gospodi klerikalci sklenili še na drug način staremu naprednemu konzorciju kamna pod noge nametati in mu vsako uspešno gibanje onemogočiti.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 30. oktobra.

»Kasse geöffnet«, je bilo danes čitati na hodnikih. Ta poziv, naj pridejo poslanci po dijete, je mnogo pripomogel, da so bili današnji govorniki v svojih izvajanjih precej krajši kot je navadno.

Za nagodbeno razpravo ni bilo dosti zanimanja. Prvi je govoril dr. Šusteršič. Kar je povedal, je bilo v obče popolnoma brezpomembno, saj ve itak vsakdo, da je mož s svojimi pristaši sedaj v vladni službi. Hrvatje so Šusteršičevim izvajanjem mestoma precej ostro ugovarjali. Na očitjanje dr. Trešiča, da so slov. klerikalci vladni možje in da so se v vladi prodali, je nastala med klerikalci jeza. Celo Nace Žitnik je nekaj čvkal.

Govorili so potem še posl. Okuniewski, Peschka — med čigar govorom je prišlo do škandala — dalje Liebermann in Redlich in generalni govornik dr. Kraus. Po zaključeni debati je Biankini ošvrkal Zida Kurando zaradi njegovega zabavljanja proti dal-matinski železnici.

du je, ponos ji je privzgojen, sicer pa se sčasoma že odvadi in prilagodi razmeram.

Osupnilo pa ga je, da so tudi prosti ljudje, ki z Elviro sploh niso prišli v dotiko, imeli proti njej vsakovrstne očitke. Nekaj je izvedel v krčmi, nekaj je s previdnimi vprašanji izvil iz loveev in tako spoznal, kako malo laskavo podobo so si napravili mali ljudje o njegovi ženi.

To ga je napotilo, da je začel svojo ženo opazovati. Študiral je njeno vedenje, njene nazore in spoznal je hitro, da se kar nič ne vjema z Elviro. Naravna posledica tega je bila, da je začel Elviro primerjati s svojo prvo ženo. Njegovo oko je postalo kritično in njegov sluh lahkočuten. Spoznal je kmalu, da je med Elviro in med njegovo prvo ženo velik razloček. Kadar je tako študiral svojo ženo, se mu je zdelo, da je podobna zdravniku, ki se muči na vse načine, pa ne more dognati, kako bolezen ima bolnik. Zapazil je zdaj na Elviri mnogo napak, ki jih prej ni videl, a rekel si je, da ima vsak človek svoje napake. Toda ene stvari si ni znal tolmačiti. Razkril je, da je Elvira nekako tajinstvenega značaja. Na to ga je spravil njen smeh. Kadar se je Elvira zasmejala, je Antona kar zabeležilo in imel je občutek, kakor bi se bila Elvirina navadna gracija premenila v hladno cinično perfidnost.

Poskusil je večkrat, da bi z Elviro zopet tako občeval, kakor pred

Koncem se je bil izvoljen na godbeni odsek, ki šteje 52 članov. Med njimi so dr. Laginja, dr. Ploj, Šuklje in Grafenauer.

Ljubljansko okrajno sodišče je zahtevalo dovoljenja sodno postopati proti dr. Šusteršiču zastran prestopka po § 132. (?)

Iz parlamentarnih klubov.

Dunaj, 30. oktobra. Pogajanje med ministrskim predsednikom in češkimi voditelji se je danes nadaljevalo. Glede demisije čeških ministrov se še ni izrekla odločitev, ker cesarju še ne dopušča zdravje, da bi mogel sprejeti ministrskega predsednika na daljši avdijenci. Tudi jutri sprejme ministrski predsednik češke voditelje.

Poljski klub je imel med današnjo plenarno sejo važno posvetovanje, ki so se ga udeležili tudi voditelji poljskih demokratov, ki niso poslanci. Demokratje so odločno zahtevali, da mora minister grof Dzieduszycki odstopiti. Finančni minister je predlagal za najspodobnejšega naslednika poslanca dr. Glabinskega. Obenem se je tudi razpravljalo o razmerju med Poljaki in Malorusi in med poljskim klubom ter vlado.

Obrtna zveza državnih poslancev se je bavila danes z raznimi nerednostmi v telefonskem prometu, nadalje s pospeševanjem obrti. Sestavil se je odbor za pospeševanje obrti, ki naj stopi v zvezo z zastopniki trgovinskega ministrstva, da se odstranijo mnogobrojne nerednosti ter se oživi pospeševanje obrti. Odbor se sklêče vsako leto dvakrat k rednemu zasedanju. Nadalje se mu je naročilo, naj posreduje pri ministrskem predsedniku za večjo enkratno dotacijo dežlam za pospeševanje obrti.

Volilna reforma za nižjeavstrijski deželni zbor sankcionirana.

Dunaj, 30. oktobra. Cesar je sankcioniral spremembo volilnega reda, kakor jo je sklenil nižjeavstrijski deželni zbor v svojem zadnjem zasedanju. S tem je dana ostalim deželnim zborom smer, kako smejo spreminiti volilni red, da dobi sprememba najvišje pritrjenje. V ostalem pa ravno novi volilni red za nižjeavstrijski deželni zbor nikakor ne more biti vzor volilne reforme, ki bi odgovarjala duhu časa. Sankcionirana volilna reforma je namreč polna protislovja. Za Dunaj je takorekoč upljana splošna volilna pravica, dočim v vseh drugih nižjeavstrijskih mestih, naj si bodo tudi industrijska, prevladuje vpliv davčne moči. Taka volilna reforma sicer ne odgovarja načelom, ki jih je postavila vlada za deželne zbore, toda vlada potrebuje krščanske socialiste v državnem zboru, zato je zatislila oči ter predložila v sankcijo pravcati strankarski zakon.

Preostanki v državnem gospodarstvu.

Dunaj, 30. oktobra. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da je v upravnem letu 1906. v državnem gospodarstvu toliko preostankov, da bo mogoče z njimi pokriti vse redne potreščine v letu 1908. Iz preostankov se baje nakaže 50 milijonov za napravno dovoznih cest k državnim železnicam.

razporom, a kraj najboljše volje ni mogel najti pravega tona, dasi si je Elvira sama prizadevala, da spravi vse zopet v prejšnji tir. Po vsakem takem poskusu, ki so se vsi ponesrečili, je Anton pobegnil z doma in se vrnil z lova šele pozno ponoči.

Napetost v hiši je povečevalo vsem neumljivo vedenje Pavle. Bila je vedno tiha in se je vsem izogibala, posebno pa svoji mačehi. Nikdar ni hotela biti sama z njo in če jo je Elvira ogovorila, je kar pobegnila iz sobe.

Stari gospe je to delalo mnogo skrbi, a kar se je tudi trudila, da bi našla vzrok Pavline žalosti in potrto-sti, vse je bilo brez uspeha. Tudi za gospodinjstvo se Pavla ni več zanimala, kakor poprej. Najraje je posedala v svoji sobici ali pa hodila po polju.

Nekega deževnega popoldne se je Pavla odpravljala s hiše, ko jo je na stopnicah srečala stara gospa.

»Kaj v takem vremenu hočeš z doma?« se je začudila. »Bodi vendar pametna in ostani doma.«

»Ne morem, mamica,« je odgovorila Pavla, »danes nikakor ne morem.«

»Danes ne moreš? Kam si pa namenjena?«

»Tistega bolnika grem obiskat, ki leži pri Medenovich.«

V tem je prišumela iz sobe Elvira. Slišala je zadnje besede in naglo rekla:

Ogrsko hrvaški drž. zbor.

Budimpešta, 30. oktobra. Nadaljevala se je debata o proračunu. Pripravljenih je še nad 20 madžarskih govornikov, razen tega bodo govorili skoraj vsi nemadžarski poslanci. — Danes je govoril prvi posl. dr. Dušan Popović, in sicer madžarsko. Polemiziral je proti večerajšnjemu govoru ministrskega predsednika. Slikal je vsa nasilstva, ki se dogajajo na Hrvaškem že desetletja. Sedanjí ban Rakodeczay nima drugega namena, kakor posnemati Khuenov zistem, zato si prizadeva razcepiti Hrvate in Srbe. Vozi se neprestano med Budapešto in Zagrebom ter prinaša v Budapešto svoj program v obrokih, a nazaj v Zagreb ne prinese nikoli nič. Med govorom je posl. Kmetý zakljal govorniku neko žalitev, nakar je govornik takoj nadaljeval hrvaško. Hipoma pa ga predsednik Justh prekinel, češ, da je ravnokar zvedel, da ne govori hrvaško, temuč srbsko, kar pa po pravilniku ni dovoljeno. Nič ni pomagalo govornikovo zatrjevanje, da je hrvaško in srbsko eden in isti jezik, moral je obljubiti, da bo govoril hrvaško. — Potem je govoril posl. Lukaciu (Rumun), ki je ostro kritiziral sedanji vladni zistem na Ogrskem ter zavračal očitjanje nelojalnosti, češ, da so Rumuni ravno tako dobri patrijotje, kakor ostali sinovi dežele. Sovinjem pa še ni nikoli donasal dobrih sadov, za kar bodi zgled baron Banffy, ki je s svojo politiko že davno mrtev mož. — Pred koncem se je interpelliral slovaški poslanec Milan Hodža zaradi krvavih dogodkov v Černovi. Povedal je, da verniki niso dopustili, da bi se cerkev v odsotnosti zaradi narodne politike suspendiranega župnika Hlinke posvetila. Župnijski sodnik pa je zapovedal orožnikom, naj streljajo, ne da bi bil poprej pozval množico, naj se razide. Ni resnica, da bi bila množica madžarske duhovnike in orožnike sprejela s kamenjem. V resnici ni noben duhovnik ne orožnik niti najmanj ranjen. Orožniki so hitro štirikrat zaporedoma izstrelili, vsled česar je bilo 12 oseb mrtvih in mnogo ranjenih. Interpelant je zahteval, naj se natanko dožene, kdo so morileci v tej krvavi aferi. (Madžarski poslanci so začeli tako kričati, da se je morala seja prekiniti.) Potem je odgovarjal minister grof Andrássy na interpelacijo na podlagi orožniških poročil. Duhovniki baje niso prišli blagoslovit cerkve, temuč le pomirit ljudstvo, ki ne mara drugega duhovnika v svoji cerkvi, kakor odpuščenega svojega župnika Hlinko. Orožniki so baje postopali pravilno, ker so bili napadeni. Tudi justični minister Günther je izjavil, da so za dogodke odgovorni le slovaški agitatorji.

Punt v Maroku.

London, 30. oktobra. Kaid v Mogadorju zbira po celem okraju za orožje sposobne ter jih oborožuje, da naskočijo čete Muleja Hafida. Evropejci so hudo vznemirjeni, ker se boje, da se obnove dogodki Casablance.

Pariz, 30. oktobra. Mulej Hafid je pisal načelniku svojih čet, naj se tako združi z vsemi oboroženimi pri Kasbah Medini. V pismu pravi Mulej Hafid dosledno: Kdor izostane, ni dober mohamedan, ker naš namen je, služiti Alahu in njegovemu proroku v boju proti sovražnikom naše vlade. Streljajte na vse, ki pridejo iz Rabata. Kdor ne strelja, ni boljši od kristjana!

— Oficialna izjava »Zveze južnih Slovanov«: List »Sloveńec« je priobčil različne verzije o pogovoru ministrskega predsednika s podpredsednikom »Zveze južnih Slovanov« dr. Plojem glede odposlatve deputacije zveze v Budimpešto k hrvaški delegaciji na ogrsko-hrvatskem saboru in pa o dogodkih v prvi klubovi seji »Zveze«. »Zveza južnih Slovanov« izjavlja, da je popolnoma neresnično, da je ministrski predsednik v teku navedenega pogovora omenil osebe zvezinega člana Hribarja in belokranjske železnice, kakor je tudi neresnično, da je bil sklep, naj se odpošlje deputacija, nepravilno storjen. Res je marveč, da je bil sklep popolnoma pravilno brez ugovora soglasno sprejet in da ministrski predsednik, ko je bil o razlogih odposlatve navedene deputacije informovan, svojih prejšnjih opazk, katere pa nikakor niso bile oddane v tonu ogorčenja, ni

Ogrska kvotna deputacija.

Budimpešta, 30. oktobra. Kvotna deputacija je imela snoči prvo sejo. Za predsednika je bil izvoljen Koloman Szell. Deputacijo je pozdravil ministrski predsednik, ki je povedal, da bo vsakoletne izkaze že te dni priposlal direktno članom kvotne deputacije.

Za samostojno ogrsko banko.

Budimpešta, 30. oktobra. Agitacija za samostojno banko se nadaljuje po občinskih zastopih. Velika županija Also-Feher je sklenila, poslati vladi peticijo, naj se ukrene takoj vse potrebno za ustanovitev sa-

»Kako pa je s tistim človekom? Ali si mu že rešila življenje?«

»Da, rešen je in zdrav ter hoče že jutri odpotovati,« je odgovorila Pavla.

»Ah, to pa bo glinjivo, ko bodeta slovo jemala. Skoraj bi šla s teboj, da bi videla nesrečnika, ko se bo zahvaljeval svoji dobrotnici in rešiteljici.«

Pavla se je prestrašila. Kar je mogla, je hitela dopovedovati Elviri, da je pot slaba in težavna in da nikakor ne gre, da bi Elvira šla v takem vremenu do Medenovich.

»Gotovo je ta tvoj pacient mlad in ljubeznjiv, ker se tako bojiš, da bi ga jaz videla,« je s pikro hudobijo opomnila Elvira, ki je jako dobro videla, s kako hlastno pretiranostjo se brani Pavla njene družbe. »No, nič se ne boj — jaz se nikomur ne vsiljujem.«

»Motite se, moj pacient je siromašen starček; tako je star, da bi bil lahko vaš oče.«

Po teh besedah je Pavla vzela dežnik in je kar zbežala iz hiše. Stara gospa je začudeno gledala za njo. Elvira pa je jeznega srca šla v sobo in sedla kraj okna.

Čez nekaj časa je prišla v to sobo tudi stara gospa. Začudila se je, ko je ugledala Elviro, ki je naslanjač jo glavo ob dlan sedela nepremično pri oknu. Stopila je k nji in videla, da ji teko solze po licu.

»Za boga — kaj ti je,« je vzkli-

mostojne banke. — Neki bankir v Baes-Bodrogu je obljubil dati pol milijona svojih akciij, ako se ustanovi samostojna banka. Bibliotekar budapeštanske banke, dasi revni uradnik 9. činovnega razreda, je podaril 1000 kron za akcijo, ako se ustanovi samostojna banka. Njegov zgled posnemajo višji uradniki.

Razmerje med Bolgarsko in Rumunsko.

Sofija, 30. oktobra. Minister zunanjih del Stanciov, ki se je vrnil iz Bukarešte, ne more prehlaliti prijaznosti kralja Karola in ministrskega predsednika Sturdze. Pri tej priliki se je razmerje med obema državama uredilo posebno prijateljsko ter se je to prijateljsko zapечатilo s celo vrsto pogodb, tako trgovinska pogodba brez tarife pogodbe, ribarska pogodba itd. Iz trgovinsko-političnega sporazumljenja o raznih čisto političnih vprašanjih.

Politični atentati na Ruskem.

Petrograd, 30. oktobra. V Vjatki je neki bivši gimnazijalec vrzel bombo proti vozu gubernatorja kneza Gorčakova. Bomba pa se ni razpočila. Nato je atentator naperil revolver na kneza, a ga je Črkez, ki je kneza spremljal, ustrelil.

Vojno sodišče je obsodilo Ragozickovo, ki je umorila državnega svetnika Maksimova, na smrt ter so jo takoj ponoči obesili.

Punt v Maroku.

London, 30. oktobra. Kaid v Mogadorju zbira po celem okraju za orožje sposobne ter jih oborožuje, da naskočijo čete Muleja Hafida. Evropejci so hudo vznemirjeni, ker se boje, da se obnove dogodki Casablance.

Pariz, 30. oktobra. Mulej Hafid je pisal načelniku svojih čet, naj se tako združi z vsemi oboroženimi pri Kasbah Medini. V pismu pravi Mulej Hafid dosledno: Kdor izostane, ni dober mohamedan, ker naš namen je, služiti Alahu in njegovemu proroku v boju proti sovražnikom naše vlade. Streljajte na vse, ki pridejo iz Rabata. Kdor ne strelja, ni boljši od kristjana!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 31. oktobra.

— Oficialna izjava »Zveze južnih Slovanov«: List »Sloveńec« je priobčil različne verzije o pogovoru ministrskega predsednika s podpredsednikom »Zveze južnih Slovanov« dr. Plojem glede odposlatve deputacije zveze v Budimpešto k hrvaški delegaciji na ogrsko-hrvatskem saboru in pa o dogodkih v prvi klubovi seji »Zveze«. »Zveza južnih Slovanov« izjavlja, da je popolnoma neresnično, da je ministrski predsednik v teku navedenega pogovora omenil osebe zvezinega člana Hribarja in belokranjske železnice, kakor je tudi neresnično, da je bil sklep, naj se odpošlje deputacija, nepravilno storjen. Res je marveč, da je bil sklep popolnoma pravilno brez ugovora soglasno sprejet in da ministrski predsednik, ko je bil o razlogih odposlatve navedene deputacije informovan, svojih prejšnjih opazk, katere pa nikakor niso bile oddane v tonu ogorčenja, ni

(Dalje v prilogi.)

Čez trnje do sreče.

Povest.
(Dalje.)

IX.

Med Antonom in Elviro nastalo nesoglasje se tudi tekem prihodnjih dni ni poglelo. Občevala sta sicer, kakor poprej, a stara gospa je dobro čutila, da je to občevanje le prisiljeno, sicer pa je mogla na vladajočo napetost že sklepati iz tega, da se je Anton kolikor je bilo mogoče ogibal doma. Navadno je že zjutraj zadel puško na ramo in se vračal šele proti večeru.

Anton je bil instinktivno lojalen človek in iz ponosa in samospoštovanja odkritosrčen. Zvižaje ni pojmlniti pretvarjanja in vsled tega so kmalu tudi po trgu šušljali, da se Anton več ne razume s svojo ženo.

Tudi Anton je izvedel za te govore in osupnilo so ga, ker je iz njih spoznal, da je njegova žena pri vseh ljudeh skrajno nepriljubljena. Anton je bil iz apatije in komodnosti tako zaupen, da je vsako stvar raje verjel, kakor da bi o njej premišljal. Iz te njegove lastnosti je izvirala tudi njegova slepa vera v Elviro. Doslej je trdno verjel, da sosedje Elvire samo za to ne marajo, ker je ošabna in sarkastična, ker jih hoče vse v ozadje potisniti in ker se povzdviguje čez svoje razmere. Dasi mu Elvirino postopanje ni ugajalo, jo je v srečju vendar opravičeval, češ, slavnega ro-

knila stara gospa, ki še nikdar ni videla Elvire jokati. »Kaj se ti je zgodilo, da jočeš? Pa ne da si užaljena, ker Pavla ni hotela, da bi šla z njo?«

»Ah, kaj bi bila užaljena radi tega,« je malomarno odgovorila Elvira. »Pavla je otrok.«

»Zakaj torej jokaš?« je dalje vpraševala stara gospa. »Ti nisi žena, ki joče zaradi malenkosti. Povej mi, kaj ti je?«

»Čemu neki,« je pikro odgovorila Elvira in si otrla solze, »in vam že celo nima smisla to razlagati, ker bi me itak ne razumeli.«

Za trenotek sta obe molčali, potem je Elvira naenkrat s porgljivim glasom rekla:

»Vi gotovo mislite, da sem neizrečno srečna, kaj ne, draga tašča.«

Stara gospa je to izzivajoče vprašanje osupnilo in tudi neprijetno dirnilo.

»Ali imaš kake vzroke se pritoževati?« je vprašala zategnjeno in takoj dostavila: »Meni se zdi, da ne, če ni Anton —«

»Ah, Anton, moj dobri mož,« se je zakrohotala Elvira. »Kaj vendar mislite! Anton! Sama popolnost ga je! Pozoren je, zvest je, velikodušen je, potrpečljiv je, vse dobre lastnosti ima in korekten je, da bi jaz pri ti njegovi korektnosti kar zmrmnila. Zdaj študira moj značaj, najbrž, da bi se navadil tako misliti in tako govoriti življenje, kakor jaz.«

Stara gospa je strmela, kakor še

vzdrževal. Na nadaljnje »Slovenčevce« opazke, ki merijo na politične nazore in na notranje razmere v »Zvezi«, opazke, ki izvirajo iz neopravičene, malenkostne kritike, »Zveza« ne smatra za potrebno reflektovati.

— Ali je delitev I. gimnazije pridobitev ali ni pridobitev? O razdelitvi I. gimnazije in o ustanovitvi samostojnega nemškega gimnazijskega zavoda smo že opetovano jasno povedali svoje mnenje, da smatramo to stvar kot udarec za slovenski narod, kot krivico, proti kateri bi se morali dvigniti vsi narodni elementi. O tem smo si vsi na jasnem. Ne tako pri klerikalcih. Tu vlada v tem oziru veliko nesoglasje, ki se na posebno vidu način kaže celo v strankinem glasilu — »Slovenec«. »Slovenec« je torej na ugodnem mestu naznanil, da se I. ljubljanska gimnazija razdeli in da se ustanovi samostojna nemška gimnazija, ter pozdravil to vest z velikim zadoščenjem pišeč doslovno: »To je uspeh, ki mora z veseljem in radostjo napolniti ves slovenski narod.« V isti številki na isti strani v drugem članku pa piše »Slovenec«: »Čujemo, da se vpelje slovenski učni jezik na višjih gimnazijah; došla je pa tudi vest, da se odcepijo nemški razredi prve slovenske gimnazije v Ljubljani od slovenskih ter se izpopolnijo polagoma v celotno nemško gimnazijo. Kakor nas je razveselila prva novica, tako je nas osupnila druga, kajti za 100 nemških dekčkov se res ne izplača ustanovitve cele gimnazije. Mi ne uvidevamo te potrebe in smatramo to gimnazijo kot veliko nezasluženo darilo Nemcem. Ako se na eni strani brez potrebe ustanavlja taka srednja šola, pa mi ne moremo trpeti, da bi se tako popolnoma preziralo šolstvo, ki je nujno potrebno, šolstvo, po katerem uprav vpijejo in kličejo vse naše dejanske razmere... Sloveni čutimo neenakost, ki se je pokazala pri tej priložnosti, kot težko krivico z narodne in gospodarske strani. Mi vidimo, da se vlada ne ozira na potrebo, ampak da ji je nemški nacionalizem še vedno vodilno geslo... Ustanovitev posebne nemške gimnazije v Ljubljani smatramo kot napoved boja, ki ga bomo bojevali toliko časa, dokler vlada ne zadovolji naših tako upravičenih kulturnih potreb.« — Navedli smo te stavke doslovno, da se vidi, kako diametralno nasprotujočega si mnenja je »Slovenec« o ljubljanskem gimnazijskem vprašanju v eni in isti številki na isti strani. V uvodniku poje hvalospeve dr. Šustersiču in njegovim tovarišem ter jih povšuje v nebo, ker so dosegli razdelitev gimnazije in s tem tudi ustanovitev nemškega zavoda, v drugem članku pa kriči, da je to težka krivica, »nezasluženo darilo Nemcem« ter poziva radi tega na neizprosni boj! Katero naziranje se sedaj naj smatra za resno? Ali himna, ki si jo je spisal v prvem članku dr. Šustersič v svrhu, da prikrije svoje izdajstvo, ali prokletstvo, ki je klič »Slovenec« v drugem članku na »težko krivico«, ki se je zgodila Slovincem z ustanovitvijo samostojne nemške gimnazije? Rešitev tega zagonetnega vprašanja prepustimo častivrednemu »Slovencu«. Mi samo konstatujemo, da je delitev I. gimnazije po »Slovenčevem« priznanju samem »darilo Nemcem«. In kdo je Nemcem to darilo poklonil? Dr. Šustersič!

nikdar v svojem življenju. Elvira pa je planila s svojega sedeža, prevzelo jo je, kar je že toliko časa v njej kipele in s besnim srdom je kričala na staro gospo:

»Nič se ne čudite. Pričo vas ne morem več lagati in se ne morem več hliniti. Vedite torej: jaz vas vse sovražim prav iz srca. In če hočete, to lahko poveste tudi svojemu sinu. Da, nesrečna sem tu, tako nesrečna, da bolj ne morem biti. Vaši ljudje so mi vsi zopni, vaše znanice zaničujem, vaše navade so filistrske, vaš način življenja je smešen. Nadvse pa je bedasto, da se izdajate za imenitnike, pa živite od denarja, ki ga je prinesla k hiši moja prednica. Najsmehljivejši pa je vaš sin. To je, kar ste vi iz njega napravili, samoljubljen in domišljav, a len in za vsako delo nesposoben. Samo dostojanstvo ga je, — čast — grb — plemstvo — to kar puhti iz njega, iz tega uradniškega sina in zaradi lenobe odslovljenega oficirja, ki me zdaj gleda, kakor bi ne vedel ali ima za ženo damo starega rodu ali kako natakario.«

Staro gospo je minilo trepetanje. Hladno in mirno so počivali njeni pogledi na Elviri, ki je bila izgubila vso oblast nad seboj in je sirovo divjala po sobi, kakor bi bil z njene notranjosti pridrvel hudournik blaznih strasti.

»Le povejte vse svojemu sinu,« je z divjo brezobzirnostjo nadaljevala

— Deputacija Črnomaljev se je zglasila danes pri županu in držav-nemu poslancu G. Ivanu Hribarju ter mu izročila pismeno zaupnico. Obenem ga je prosila, naj tudi v bodoče ostane naklonjen Belokranjem in podpira njih težnje, da se Belokrajina otvori prometu.

— Zagrizenost naše »narodne« duhovščine. Knjige družbe sv. Mohorja so došle in člani jih dobivajo po svojih farah ter hočejo darovati pri tem tudi mal donesek za našo šolsko družbo. Nekdo, ki je vpisan v fari ljubljanskih frančiškanov, je hotel dati 20 vinarjev za Ciril Metodovo družbo, toda župnik pater Hugolin je ta znesek porinil od sebe kot kužen ter rekel te-le besede: »Tegapane! Miza to družbo nič več ne pobiramo!« Našim klerikalcem za Ciril-Methodovo družbo itak še nikdar ni bilo nič več, kakor da bi vladali v njej. Vendar so denar sprejemali tudi od naprednjakov, da so se potem baharili, koliko so nabrali zanj. No zdaj pa se tega nečesto ti »domoljubi«. Naj slovenska inteligenca pokaže fige Mohorjevi družbi, če so duhovni gospodje tako zagrizeni, da niti ne sprejemajo daril za našo šolsko družbo. Taka impertinenca presega pač vse meje in bi jo drugod tako korenito ozdravili, da bi kmalu izginila! Pri nas je pa seveda drugače in se ljudje le zadovolje, če »Narod« ožigosa tako nenarodno početje!

— Klerikalno delo. Klerikalno strokovno društvo kranjskih rudarjev v Idriji je na svojem shodu 13. t. m. sprejelo resolucijo v zadevi cene govejega mesa in jo predložilo občinskemu odboru idrijskemu. Konfuzna resolucija se glasi doslovno: ... Odbor mesta Idrije naj naroči mestnemu županstvu, da nemudoma z ozirom na neznošno draginjo stori primerne korake, da se cena mesa določi primerno ceni živine, in naj ne zastaja za drugimi občinami, kar so one že davno storile. Predsednik: Kavčič Janez, Svetlič Ivan. Občinski odbor idrijski je v svoji zadnji tajni seji odstopil to vlogo mestnemu svetu. Župan je sklical sejo mestnega sveta in k tej povabil tudi klerikale Kavčiča in Svetličiča, da moreta tako pristopovati in se udeleževati razprav v tej zadevi. Ali glej! Nobenega teh dveh ni bilo, pač pa je prišel znani poslovodja kršćanskogospodarskega društva Leopold Lapajne, ki pove, da mu o stvari ni nič znano, da ni bil na shodu, ko se je sprejela zadevna resolucija in je sploh mislil, da bo navadna občinska seja. V vabilu pa je bilo določeno povedano, o čem se namerava razpravljati pri posvetovanju. Tako malo resno smatrajo klerikalci stvar, ki so jo sami sprožili, da se posvetovanja sploh ne udeležijo in pošljejo k temu popolnoma nepoučenega svojega pristasa. Ali hočejo klerikalci s svojimi resolucijami samo slepiti javnost, ali pa se naravnost norčevati iz občinskega odbora! Nekaj sklenejo, a na izvršitev niti ne mislijo. Pač pristno klerikalno delo. Slepjarjenje vsepodsod!

— Le daj, le daj! Tržaški škof Nagl hoče imeti v Opatiji novo cerkev, zato berači zanj po vsem milem slovenskem svetu. Na vse plati razpošilja vsiljive prošnje, naj daruje vsakdo kak dar v ta namen, ker škof Nagl hoče imeti cerkev gotovo že drugo leto, ko bo 60letnica cesarjevega vladanja. Preje se mu ni nič mudilo za blagor grešnih opatijskih duš in je bilo določeno, da se cerkev

Elvira. »Povejte mi, kar hočete, če imate pogum zamoriti zadnjo iluzijo njegovega življenja. Kar vse mu povejte. Njega vzdržuje zgolj in edino samoljublje in če se ustrelji, bodele vi, njegova mati, tudi njegova morilka.«

Stara gospa ni rekla nobene besede, ko je končala Elvira. Mirno je ostala na svojem mestu in samo gledala svojo snego, kako je ta globoko sopoč divjala vsa razgreta in razburjena po sobi. »En tak izbruh pokaže človeka v trenutku več, kot opazovanje celih let,« si je mislila stara gospa, ki je bila zdaj glede Elvire popolnoma na jasnem in je samo ugibala, kaj ji kaže storiti, ali naj govori s sinom ali naj za zdaj molči.

Celo uro je trajal ta molk. Celo uro je Elvira begala po sobi in so ji sledili pogledi njene tašče. Naposled je stara gospa prišla do sklepa, da je najbolje, če za zdaj ničesar ne pove svojemu sinu. Odločila se je, obvarovati sina britkega spoznanja, dokler bo to mogoče, a kadar ne bo več mogoče, nastopiti z vso brezobzirnostjo.

Vstala je počasi in sredi dvorane stoječ je rekla s težkim poudarkom: »Zapomni si eno, Elvira: meni je moja materinska dolžnost tako sveta, da ji bom če treba tudi žrtvovala svoj mir, in čast mojega sina mi je tako sveta, da ji bom če treba žrtvovala tudi njegovo srečo.«

Po teh besedah je odšla iz sohe. (Dalje prihodnjik.)

sezida takrat, kadar se bo nateklo dosti daril. Nagl bise pa zdaj rad cesarju prikupil in hoče imeti cerkev zgotovljeno že drugo leto samo iz tega vzroka. Mož bi rad avanziral, zato pritiska na dobro katoliško ljudstvo! Sklicuje se pri tem na to, da gostje, ki prihajajo v Opatijo, ne morejo nikamor v cerkev, ker je sedanja premajhna. Larifari! Saj vendar ne misli Nagl napraviti iz Opatije božje poti? Če je tistim »pobožnim« gostom toliko za cerkev in za svoj dušni blagor, naj sami zlože toliko, da bodo v Opatiji častili boga, če ga ne morejo drugod! Škof Nagl naj pa ljudi, ki jih opatijska nova cerkev prav nič ne briga, lepo pri miru pust!

— Dobro mu je povedala. Katehet na c. kr. rudniški šoli v Idriji, Oswald, je znan po svoji sirovosti in še bolj po strankarski zlobnosti. Njegovo strankarsko sovraštvo je tako veliko, da tudi nad učenci in učenkami naprednih staršev zliža svojo jezo. Tako so se lansko šolsko leto večkrat pritoževali starši vsled njegovega strankarskega postopanja v šoli. Letos pa je neka mala učenka pošteno plačala katehetu Oswaldu njegovo sirovost. V šoli je Oswald zmerjal učenke z »afnami«. Ko je po nedelji vprašal v šoli dotično učenko, zakaj ni bila v nedeljo v cerkvi, mu je pogumno odgovorila: »Gospod katehet, »afne« ne hodijo v cerkev!« Res, prav primeren in zaslužen odgovor, ki je brezdvomno bolj vplival na kateheta Oswald, kot še tako gorka zaupnica. Če bi ne bil Oswald, pa bi upali, da bi šolski otroci naučili c. kr. kateheta dobrih manir.

— Proforske vesti. Definitivno sta potrjena prava gimnazijska učitelja Adolf Raizmond in degli Astolfi na gimnaziji v Kočevju in Bogomil Remec na gimnaziji v Novem mestu ter se jima je priznal naslov profesorja.

— Iz šolske službe. Nadučitelj v Rovtahu, g. Alojzij Sežun, je premeščen v Mavčiče.

— Vojaške vesti. Topničarski stotnik Milan vitez Bleiweis-Trsteniški je imenovan stotnikom I. vrste v generalnem štabu v Ljubljani.

— Novembrski avancement se je obnesel v višjih stopnjah še precej dobro, v nižjih zelo slabo. V vrstah cele stalne armade je bil imenovan: 1. feldcajtmajster, 13. feldmaršallajtnantov, 20. generalmajorjev, 41. polkovnikov, 97. podpolkovnikov, 146. majorjev, 110. stotnikov in 1. in 2. 22. 220. nadporočnikov, a samo 116. poročnikov. Med temi je postal Konstantin Lalesko polkovnik in Rihard Fruchelut major pri 17., Anton Smeikal pa podpolkovnik pri 27. pešpolku; dalje so bili imenovani majorjem: Fran Wilfan 78., Anton Jeunika 46. pri 5., Henrik Pischely 87., Vilko Stauffer 20. pri 47., Dragotin Masera 47. pri 92., Albert Mair pri 97., Josip Rüpschl 16. pri 94., Jakob Razlag pri 20. in Oskar baron Siber pri 95. pešpolku.

— Stotniki prvega reda so postali: Janez Lehner in Fran Azzolini 17., Viktor List 87. in Juri Auffarth 27. pešpolka. — Stotniki 2. reda pa: Emerik Fless 27. pri 60., Ernest Wanke 47. pri 78., Emil Kopetzky 87. pri 5., Vilko Habich 97., Stanislav Turudiya 97. pri 29., Emil vitez Pachner pl. Eggenstorf in Stolac 97. pri 69., Gustav Hubka 87., Henrik Weissmayer 17. pešpolka pri domobranosti in Fran Langer 20. lovškega bataljona. — Za nadporočnika je bil povišan Josip Jaklič 27. pešpolka. Vrhutega je postal po dokončani vojni šoli med drugimi izvanredno nadporočnik Viktor pl. Andrejka 97. in Jernej Ankerst 22. pri 70. pešpolku. — Poročnik je postal Ivo Aljančič 10. dragonskega polka.

— Iz gledališke pisarne. Jutri, v petek se uprizori Raupachova žalogra »Mlinar in njegova hči«. Igra se ponovi v nedeljo popoldne (za lože par). — V nedeljo zvečer bode premiera Grillparzerjeve »Prababice«, v Vladimir Levstikovem prevodu.

— Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je poslal dr. poslanec g. Fran Roblek del svojih poslanskih dijet v znesku 200 K. Blagemu rodoljubu izrekamo javno najtoplejšo zahvalo.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da so naročili nadalje računsko, oziroma gostilničarske listke sledeče tvrdke: Ivan Strgulc, Begunje; Ciril Gršak, Ormož; I. Tratnik, gostilna v Ljubljani; Pavla Artnak za gostilno Jos. Königa na Vrnskem; restavracija pri »Lipi«, Ljubljana; hotel »Ilirija«, Ljubljana.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja slovenske rodoljube na narodni kolek. Popravljanje po njem je nekoliko zaostalo. Rodoljubi, uporabljajte kolek dobro pomneč, ko ste zalepili list, da ste koristili narodnemu obrambnemu delu. V zalogi imamo precejšnje število lepenk, ki naj bi opozarjale narodno

občinstvo, kje se prodaja narodni kolek. Naročil pričakujemo!

— Ruski kružek naznanja vsem ljubiteljem ruskega jezika, da prične svoj letošnji učni tečaj v ponedeljek, dne 4. novembra. Kdo se zanima, naj pride ta dan ob 8. zvečer v »Mestni dom«. Obenem resno prosimo in pozivljamo vse one, ki niso še vrnili izposojenih učnih in drugih knjig, da to do ponedeljka gotovo store, da si prihranijo neprijetnosti in stroške.

Odbor »Ruskega kružka«. Sestri Černečki, znani ruski umetnici, nameravata, prišedši iz Dalmacije, prirediti v Ljubljano koncert.

— I. društvo hišnih posestnikov opozarja hišne posestnike in člane društva, ki imajo prazna stanovanja na razpolago, naj to prej ko je mogoče naznanijo v društveni pisarni v Gosposki ulici št. 20 zvečer od 6. do 7. ure.

— Iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov. Državna organizacija avstrijskih odvetniških in notarskih uradnikov se je obrnila te dni na vse ljubljanske odvetnike in notarje s prošnjo, da z ozirom na neznošno draginjo živil in stanovanj v naši stolici povšajo s 1. novembrom t. l. svojim uradnikom plače oziroma jim dovolijo draginjske doklade.

— Za 40 zvesto službovanje je dobila častno svetinjo kuharica Ana Tomše v Ljubljani.

— Znizanje cen mesa. »Mesarska zadruga« je na pismo gosp. župana Ivana Hribarja, v katerem jo je opozoril na to, da so v zadnjem času cene živine znatno padle, sporočila, da zniža z jutrišnjim dnem cene mesa; od jutri naprej stane meso prve kvalitete mesto 1 K 56 v samo 1 K 48 v, meso druge kvalitete mesto 1 K 36 v, samo 1 K 28 v, dočim ostane cena mesa III. kvalitete neizpremenjena to je 1 K 20 v.

— Nameravano podraženje mleka v Ljubljani. Danes so po nekod naznanile mlekarice strankam, da bo od jutri naprej mleko dva krajcarja dražje prilitru. Ta namen so hoteli okoličani izvesti že predlanskim, a se jim je vsled odločnega, solidarnega odpora ljubljanskega prebivalstva dočela izjaloviti. Ker so živila, prinešena iz okolice na ljubljanski trg, čez mero draga, zdi se nam naravnost atentat na mestno prebivalstvo, če se mu hoče zdaj podražiti še mleko. Ako bi ljubljansko prebivalstvo dobivalo res polno mleko, ne bi bila morebiti cena 10 krajcarjev za liter previsoka. Podraženje bi bilo zlasti za revnejše občinstvo občuten udarec in to tembolj, ker vemo, da vprav ti ljudje dobe od naših okoličanov najslabše mleko.

— Podraženje mleka napovedujejo mlekarice po Spodnji Šiški, in sicer da bode cena litra mleka 20 v, kateremu je bila dosedaj 16 v. Torej kar za 4 v naenkrat hočejo mleko podražiti. Že pri zadnji, pred dvema leti nameravani podražitvi mleka v Ljubljani smo bili mi v Šiški za 2 v oškodovani, ker pred to akcijo smo plačevali liter mleka po 14 v in po ponesrečeni akciji smo morali začeti plačevati po 16 v liter. To se je zgodilo le vsled tega, ker konsumenti niso vztrajali pri njihovih sklepih. Enako se zna tudi sedaj zgoditi, ako se konsumenti odločno in energično ne postavijo v bran.

— Prememba posesti. Hišo umrlega trgovca Adolfa Guština v Novem mestu sta kupila na javni dražbi trgovca Jakob Pavčič in Leopold Kopač za 23.101 K.

— Velika tatvina. Danes ponoči so neznani tatovi v Kranju vlomili v blagajno stavbnega podjetništva, ki gradi železnico v Tržič in ki je nastanjeno v Roosovih hiši. Tatovi so odnesli 33.000 K.

— Ošpice razsajajo na Jesenicah, Hrušici in Savi epidemično. En otrok je umrl.

— Za pouk v naravi se je zavzel mariborski okrajni šolski svet s posebnim razglasom na vse župane in krajne šolske svete v mariborskem okraju. Ker se je pri lanskih poskusih na dveh šolah izkazalo, da je pouk tuintam v naravi velike vrednosti, se vpelje tak pouk v celem okraju.

— Utonil je v Ljubnem na Štajerskem 30letni slaboumni Konstantin Stelšek, ko je zajemal vodo iz vodnjaka in padel vanj.

— V konkurz je prišel v Mariboru mehanik Moric Dadiu.

— Kravo je ukradel neznan tat posestniku Arzenšku v Prežinski vasi na Štajerskem. Bila je že zelo breja.

— Pobegniti je hotel. Potepuha Ivana Stramerja so hoteli v soboto s Koroškega prepeljati v kaznilnico v Ljubljano. Blizu Bistrice je šel Stramer v kloset, njegov spremljevalec pa za njim. Kar naenkrat je potepuh butnil skozi okno in izginil spremljevalcu. Vlak so takoj ustavili. Dasi je vozil stroj s hitrostjo 60 km na uro, se Stramer ni nič kaj dosti poškodoval pri padcu, ampak si samo

zvil roko. Bilo je treba štirih orjaških moč, da so ga zvezali in odpeljali v bolnico v Beljak.

— Zveza narodnih društev na Goriskem se je ustanovila v nedeljo v Gorici in bo po pristopu soditi štela v kratkem nad 4000 članov. Namen zvezi je, da povzdigne narodno izobrazbo med goriskimi Slovenci, kar hoče dosežati zlasti z ustanavljanjem ljudskih knjižnic in s predavanji.

— Načrtov za Gregoričev nagrobnik je došlo 6. Odbor za Gregoričev spomenik je to naznanil samo klerikalnim listom, kakor bi naprednjaki ne bili dali ničesar za spomenik.

— Ples na katoliški podlagi je vedno in povsod dovoljen. Tudi v Gorici. »Gorica« se v zadnji številki kar cedi veselja nad plesalci in plesalkami, ki so plesali 19. t. m. v »Centralu« in naznanja, koliko so katoliški gorški veljaki dali nad navadno vstopnino. Par vrst nato se pa zaletava v ples v Šempasu, ker so ga priredili fantje brez župnikovega dovoljenja. Plešite torej samo na katoliški podlagi, pa vam ne bo štetu v greh!

— Za liter vina ni hotel plačati 60letni Anton Murovec iz Pušale na Goriskem nekemu Masanu v Gorici, zato ga je ta šeskrat zabol del z nožem in ga smrtno ranil.

— Novo vino. Težko ranjenega so prinesli k usmiljenim bratom v Gorico 27letnega Antona Siliča iz Bilj. V pretepu je dobil vse polno ran.

— Vlak je povozil v ponedeljek zvečer v Gorici 40letnega Augusta Pavlina iz Gornje Vrtojbe. Stroj je vsega razmesaril. Baje je bil Pavlin precej vinjen ter padel na železniški tir in ko se je dvigal, je pridrčal vlak in ga zgrabil. Zapušča 4 otroke.

— Ruski konzul v slovenski upadniški razstavi v Trstu. Včeraj popoldne je obiskal ruski konzul v Trstu g. Šekin slovensko umetniško razstavo. Sprejeli so ga predsednik razstave, g. višjesodni svetnik Gabrijeljčič, gg. dr. Gregorin, dr. Merhar in slikar Gerbič. Gospod konzul se je mudil v razstavi skoraj celo uro in se je jako pohvalno izrazil o slovenskih umetnikih.

— Tatvina pri škofu Naglu. Sročili razširila se je po Trstu govorica, da je bil škof Nagl žrtve velike tatvine. Pripravljajo, da sta dva duhovnika — ali pa kot taka preoblečena — vstopila v njegovo sobo in spečega škofa omamila s kloroforijem. Nato sta baje ukradla vrednosti v znesku 30.000 kron. Kaj je na tem res, se ne ve še.

— Kap je zadela v Trstu 72letno Alojzija Keber. Bila je takoj mrtva.

— Nogo je zdobil v Trstu težek kamen 36letnemu nosilcu premoga Ivanu Rebcu.

— C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu naznanja, da odpadejo meseca novembra t. l. svojeodobno objavljeni komercialni uradni dnevi.

— Opatijske novice. Volosko-opatijske društvene godbe I. koncert bo v nedeljo, 3. novembra, v dvorani hotela »Bristol«. Vstop je vsakemu dovoljen. — V soboto, 9. novembra, bo v kavarni »Central« Martinov večer. Pri plesu bo svirala društvena godba. — Umrl je 28. t. m. občeznani narodnjak Rade plem. Marokino v najlepši starosti. Bil je član vseh volosko-opatijskih narodnih društev, obč. zastopnik, odbornik posojilnice in sploh povsod, kjer je bilo kaj delati za narodno stvar. Pogreb je bil veličasten.

— Klub slov. pravnikov na Dunaju. Ker se število pravnikov vedno večja in se v znanstvenem in praktičnem oziru ravno od nas mnogo zahteva, smo sklenili združiti se v strokovnem klubu v področju akad. društva »Slovenije«. Namen tega kluba je, z izposojevanjem knjig in drugih študijskih sredstev, s predavanji in diskusijami pripomoči slov. pravnikom do popolnejše strokovne izobrazbe ter na ta način pomagati gladiti pot na znanstvenem polju za dostojen sprejem slovenske jurisprudence. Skrbeti hočemo tudi potom statistike za obrambo in razširjenje slovenske posesti v naši stroki. Apeliramo na javnost, da nas v tem stremeljenju krepko podpira. Na odborovi seji dne 29. oktobra t. l. se je konstituiral odbor za zimski tečaj 1907/8 sledeče: Načelnik: cand. iur. Pažon Konrad, zapisnikar: cand. iur. Debenjak Ivan, knjižničar: cand. iur. Boštjančič Leopold, odbornik brez portfelja: cand. iur. Spiller France.

— Akademsko društvo agronomov »Kras« na Dunaju naznanja, da si je izvolilo na svojem obnem zboru sledeči odbor: Predsednik: Matej Kosmač, kult. tehn.; podpredsednik: Ivan Možina, forest.; tajnik: Vojko Koprivnik, forest.; blagajnik in knjižničar: Albert Federjaj, agr.; namestnik: Albert Hartman, forest.; pregled-

nika: Franc Spiller, jur. i. forest. in Anton Sodnik, jur. i. forest.

Klub slovenskih tehnikov v Pragi je izvolil svojim predsednikom stavbnika g. Ivana Rusa.

Utopljenca so potegnili na suho blizu varadinskega mostu. Ležal je menda že več tednov v vodi in je bil srednje starosti. Nasil je samo srajco s črnimi pikami in čevlje.

Plavajoča avstrijska razstava. Na novem parniku „Argentina“, ki bo vozil iz Trsta v Buenos-Ayres v Južni Ameriki, je razstava avstrijskih industrijskih izdelkov. Namen te razstave je, da izdelke naše države spravijo v denar na argentinskem trgu, s čimer se misli delati prav lepa kupčija. Razstavo je priredilo nad 100 tvež, med temi 30 tržaških.

V Bonnu na Nemškem je potrošni sodišče obsodilo pet hrvaških delavcev na smrt, in sicer zaradi roparskega umora. Umori roparskega značaja se zgodijo naposled povsod in nikjer toliko kakor med Nemci. Kar nas je napotilo, da smo to omenili, je to, da je državni pravdnik pri omenjeni obravnavi rekel, da so „barabe“ velika nevarnost. Ta nemški modrijan živi namreč, kakor je razvidno iz njegovega govora, v veri, da so barabe posebno plemo, da so „ein kroatischer Menschenschlag, der ausschliesslich vom Rauben und Morden lebt.“ To je že prebdesto. Barabe so to, kar imenuje Dunajčan „Pücher“, tisti mob namreč, ki ga je na Nemškem več kot kjerkoli drugje, ne pa poseben „Menschenschlag“, ki živi od ropov in umorov. Omenjeno bodi pri ti priliki, da je beseda baraba italijanska. Nekateri naši filologi menijo, da je arabska in da so jo prinesli k nam delavci, ki so delali pri gradbi Sueškega kanala. Verjetneje pa je, da je beseda vzeta iz italijanščine. Nicoforo in Sighele pišeta v svoji knjigi „La mala vita in Roma“, da se v italijanskih mestih, specialno v Turinu, pa tudi v Milanu in v Veroni baraba imenuje — barabba. Iz tega se da pač sklepati, da je prišla ta beseda iz italijanskega k nam.

Lekarnar in doktor vsega zdravilstva. Na Karlovski cesti št. 11 se nahaja lična, po potresu moderno prenovljena enonadstropna hiša, katero so zadnji čas posejali razni sloji od blizo in daleč. Hodili so ljudje tja peš, se vozili tako z navadnimi kmečkimi vozovi, kakor tudi z izvoškami in avtomobili. In kako tudi ne? Saj je vendar v hiši stanoval lekarnar in doktor vsega zdravilstva, ki je že otel ljudem življenje, nad katerimi so obupali celo zdravniki! Ni se tedaj čuditi, da je gospod doktor zaslovel daleč naokrog in da je imel s pacienti dela čez glavo. Da je pa šlo človekoljubno delo hitreje izpod rok, mu je pomagala tudi njegova sestra. Delo je bilo pa še olajšano s tem, ker ni bilo treba pisati nobenih receptov, kajti med tem, ko je gospod doktor bolni kame preiskal, je njegova sestra že napravila zdravila. Skratka povedano, pacientov je bilo dan na dan toliko, da se je to pri drugih zdravnikih znatno poznalo. Po ljubljanski okolici, posebno se proti Dolenjski, je bil neki ta laboratorij splošno znan, in so ga kmetje z večjim zaupanjem posejali, kakor vsako kliniko. Predvsem moramo povedati, da ta slavni doktor ni nikdar videl klinike znotraj, kakor če je bil kdaj bolan, ampak da je 50letni, v Radovljici rojeni in v Smartno pod Smartno goro pristojni, že davno odpustil učitelja Evgen Müllner, pomočnica pa mu je bila njegova leta 1842. v Velikovcu rojena samska sestra Izabela. Slavni laboratorij so pred par dnevi posetili tudi detektivi s policijskim zdravnikom in se ga prav natančno ogledali, hočemo reči, izvršili so vpričo obeh hišno raziskavo, ki je imela neverjeten uspeh. Sicer so jih pri preiskavi vedno motili različni pacienti, katerih ni prišlo med tem časom tja nič manj kakor 13, a to jih ni prav nič ženiralo. Seveda, sli so najprvo v lekarno, ki je bila v neki temni čumnati in prav moderno urejena. Po policah je stalo stotine steklenic in na vsaki je bilo zdravilo označeno na listku v latinščini. Nadalje je bilo v lekarni nebroj lesenih škaflijev, napolnjenih z mazili in kroglicami. Tudi proti mrčesu se je tam dobivalo uničujoče sredstvo. Na tleh so ležale vreče raznih zelišč, iz katerih sta v laboratoriju delala zdravila. Da ni bila vzorna lekarna brez decimalne tehtnice, to menda ni potreba omenjati. Pri preiskavi se je našlo tudi mnogo korespondence raznih pacientov. Zdravila sta dobivala večinoma od Jožefa Voigta na Dunaju in še od neke druge tvrdke, in sicer kar en gros. Vse to so uradni organi konfiskovali in bilo je teh zdravil toliko, da so z njimi napolnili dva velika zaboja. Da bode občinstvo prepričano, da to ni bilo mazaštvo, marveč pravi univerzalni laboratorij, mu podamo v dokaz, da je bil Müllner res pravi ženij, listino, katerega naj svetu priča o njegovi izredni nadarjenosti. Pri preiskavi so namreč našli diplomo, s katero se gospod Müllner obvešča, da

mu je cesar leta 1906. podelil v pripoznanje njegovega vsestranskega delovanja na Kranjskem in sosebno še v Ljubljani Fran Josipov red. »Schmücken Sie Ihre Brust mit dem Siegel der Nächstenliebe und Opferfreudigkeit«, je bil sklep besedila na diplomu. Na notranji strani diplome je bila rdeča pentla jubilejske kolajne, na zunanji pa črno-zolt trak, zapечат s pečatnim voskom, na katerem se je poznal odtisk petkronskega tolara. In kdo bi v tako človekoljubnega in požrtvovalnega moža ne imel zaupanja? Da pa njegovega imena preveč ne proslavimo, smo v prijetnem položaju čitateljem naznaniti, da navedeni red še nikoli ni krasil njegovih prsi in da je bila diploma ponarejena. Brat, kakor sestra sta se pri preiskavi vedla prav mirno, kakor bi se ne godilo nič slabega in sta s ponosom in samozavestjo povdarjala, da vršita s tem, da ljudem pomagata, le človekoljubno dolžnost in Bog ne da, da bi kak pacient dal zato kak vinar. (A je bil v omaji le poln lonec srebrnjakov in bankovcev). Seveda vsi izgovori niso pomagali ničesar in sta morala svoje čudotvorna zdravila rada ali nerada odstopiti policiji, katera nima za tako človekoljubje menda res nobenega srca in bode vse oddala sodišču. Detektiv je tudi drugi dan naletel na tri stranke, ki so iskale pri Müllnerju pomoči, a ker je imel ta lekarno prazno, so morale oditi domov neozdravljene. Ena ženska je bila doma celo iz Skočijana na Dolenjskem in je povedala, da »so ta gospod doktor« tam že splošno znani. Müllner je bil še kot učitelj zaradi nekega nenaravnostnega delikta kaznovan s 7mesečno ječo, vsled česar je bil odpuščen iz službe, njegova sestra pa je obsedela zaradi mazaštva 5dnevni zapor. Tudi sedaj se bodeta oba zagovarjala pri sodišču zaradi mazaštva.

Posteni najditelj. Danes zjutraj je neka gospa izgubila v stranišču na Rimski cesti št. 16 zavitek, v katerem je bila 400 K vredna srečka, hranilnične knjižice »Kranjske hranilnice«, na katerih je bilo do 1800 K in tri denarnice, v katerih je bilo 1980 kron zlatega in papirnatega denarja. Zavitek je našel trgovec gosp. Ivan Simončič in ga oddal na magistratu. Izgubiteljci je radovoljno odstopil 5 odstotkov najdenine.

Prijeta tatva. Včeraj je policija prejela 47letno vdovelo kuharico Marijo Puklavc, rodno iz Ljutomerja, katera je ukradla v nekem hotelu, v kojem je stanovala, 3 K vredno rjuho, v neki trafiki na Sv. Petra cesti pa je hotela izgoljufati krono. Ker se je pa to ni posrečilo, je vzela s seboj uro budilko. Vse to, kakor tudi en vrček, je prodala pri neki prodajalki kruha. Ko je bila aretovana, se je pri njej našel tudi ukraden moderc, ruta in žepni robc. Oddali so jo sodišču.

Pes je popadel dne 26. t. m. na Miklošičevi cesti trgovskega sotrudnika g. Vincencija Bonača, mu raztrgal havelok in napravil 6 K škodo. Lastnik psa je znan.

Izgubil je pisar Aleksandar Kuštrin usnjato tobačnico.

Semenj. Na tedenski semenj dne 30. t. je bilo pripranih 78 volov in 130 krav in telet, skupaj 208 glav. Kupčija je bila dobra.

Zaklalo se je živine v mestni klavnici od 13. do včetega 20. oktobra 1907: 78 volov, 8 krav, 5 bikov, 3 konji, 209 prašičev, 141 telet, 24 koštrunov in kozlov in 5 kozličkov; zaklane živine se je vpeljalo 1 krava, 13 prašičev, 5 telet in 555 kg mesa.

Jugoslovanske vesti. Slovenec sprejel poziv za profesorja na bolgarsko vseučilišče? Radi demonstracij ob priliki otvoritve novega bolgarskega gledališča v Sofiji, ki so jih priredili bolgarski visokošolci proti vladi in knezu Ferdinandu, je vlada zatvorila vseučilišče, odpravila vse akademične svoboščine in odpustila iz službe vse vseučiliške profesorje. Sedaj s pričetkom šolskega leta bi vlada zopet rada otvorila vseučilišče, a nima ne dijakov ne profesorjev. Starih profesorjev, ki zahtevajo, da se morajo univerzi vrniti akademične svoboščine, vlada neče več sprejeti v službo, novih profesorjev pa na Bolgarskem ne dobi, ker nihče izmed kvalificiranih strokovnjakov neče sprejeti docenture že z ozirom na bivše profesorje, ki so bili po krivici in le potom nasilstva odpušteni iz službe. Bolgarska vlada si je skušala iz stiske pomagati na ta način, da je poslala uradnika Bahmetjeva iz naučnega ministrstva v inozemstvo z nalogo, naj na Srbskem, Hrvaškem in Slovenem poišče ljudi, ki bi bili sposobni in voljni prevzeti docenturo na osirotelem bolgarskem vseučilišču v Sofiji. Bahmetjevu se je res posrečilo s sijajnimi obljubami in zagotovili pridobiti nekaj mož, ki so v prvem hipu sprejeli ponudeno jim vseučiliške stolice v Sofiji. A čim so se poučili o dejanskem položaju, so vsi odklonili ponujana jim mesta, samo neki Slovenec baje tega ni storil, kar je napravilo na bolgarsko jav-

nost, ki je vsa v opoziciji proti vladi, silno mučen vtisk. Ako uvažujemo, da bolgarska vlada vkljub vsem obljubam niti domačih srednješolskih profesorjev ni mogla pregovoriti, da bi prevzeli docenturo na univerzi, ako upoštevamo, da se je dosedaj vpisalo na vseučilišču, dasi traja in skribioja že mesec dni, jedva pet ali šest dijakov, dočim so drugi odšli študirat v inozemstvo ali pa stavkajo v prilog starim profesorjem, si lahko mislimo, kakšno težavno stališče bi imel Slovenec, ki bi prevzel profesuro na vseučilišču v Sofiji. Pripomniti pa je še treba, da so dnevi sedanje stambulovske vlade šteti, ker je samo vprašanje najbližje bodočnosti — morda samo par tednov, da pride sedanja opozicija do vlade. Čim bi se to zgodilo, bi bil Slovenec, ki bi se dal pod sedanjimi pogoji izvabiti v Sofijo, brez dvoma postavljen pod kap!

— „Slovenski Jug“ v Belgradu je zopet jel izhajati! V soboto je jel po daljšem odmoru zopet izhajati „Slovenski Jug“, in sicer kot organ kluba s istim imenom. Listnik lista je dr. Boža Marković, vseučiliški profesor v Belgradu. Ker je listu obstanek gmotno zagotovljen, bo v bodoče redno izhajal vsako soboto in bo stal na leto 10 kron. Slovenecem, ki čitajo cirilico, priporočamo ta list kar najtopleje, saj je „Slovenski Jug“ najnavdušenejši borilec za jugoslovansko idjo, ki je spasonosna tako za Srbe, kakor za Bolgare, Hrvate in Slovence!

— III. kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev bo, kakor smo že poročali, v Ljubljani, in sicer najbrže meseca julija ob priliki velike slavnosti, ki se namerava prirediti v proslavo 400letnice rojstva Primoža Trubarja, očeta slovenske književnosti. Te dni se o tem sklepa. Društva slovenskih književnikov in časnikarjev obvesti osrednji odbor „Zveze“ v Sofiji, ki bo gotovo radevolje pritrtil temu nasvetu.

— „Mycodermol“ se zove aparat, ki preprečuje kan in zrak v sodu čisti in ki ga prodaja gosp. Val. Golob, trgovina z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 10. Več današnji in-serat.

— „Društvena godba ljubljanske koncertuje danes zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri zvečer. — Vstop prost. Jutri zvečer je koncert v hotelu „Ilirija“, Kolo-dvorske ulice. Začetek ob poluosmih zvečer. Vstopnina prosta.

Drobne novice. — Lengyel in Hajdu obsojena. Zaradi tatvine uradnih aktov sta bila po več-dnevni obravnavi obsojena poslanec Lengyel na dva, bivši uradnik v ogrskem ministrstvu Hajdu pa na 14 dni državnega zapore.

— Knez Eulenburg se pripravlja, da se za stalno preseli v severno Afriko.

— Princezinjo Moniko so pripeljali na grad Bartenstein, ki je last kneza Hohenloheja, čigar žena je sestra gospe Toselli. Materi je dovoljeno, da sme obiskati hčerko, kolikrat se ji zljubi.

— Finančna kriza v Severni Ameriki. Država je v zadnjem tednu razdelila med narodne banke 50 milijonov dolarjev, da jih reši poloma. Pacifična železnica je odslovila 4000 delavcev.

— Grozovit potres so imeli 24. t. m. v Turkestanu. Nad mestom Karatag se je vsled potresa zrušil hrib ter podsl vseh 15 000 prebivalcev.

— Za predsednika bolgarskega sobranja je bil izvoljen odvetnik Kozmijki.

— Državni avtomobili za Dalmacijo. Država namerava napraviti od Zadra do Kotora moderno cesto, na kateri se uvede promet z avtomobili ter se zvežejo s cesto vsi večji kraji morskoga nabrežja.

— Štrajk. V Brnu že par dni ne vozi električna železnica, ker uslužbenci štrajkajo.

— Samomor v bolnišnici. V Banjaluki v Bosni se je v bolnišnici kmet Risto Jovanović zabolil z žepnim nožem v trebuh tako močno, da je umrl vsled rane.

— Salomonski odgovor. Pri neki železniški nezgodi je izgubil življenje ljubljani mož gospe A. Odškodnine je dobila 15 000 K. Kmalu potem je bila zopet nesreča ter je neki mašinist prišel ob desno nogo. Dobil je 20 000 K. Ko je to zvedela gospa A., prišla je k ravnatelju, češ: „Mašinistu je bila odtrgana le ena noga in je dobil 20 000 K jaz pa sem izgubila svojega žarko ljubljene moža, a dobila sem le 15 000 kron. Ravnatelj je mi mirno odgovoril: „Draga gospa, ta ubogi mašinist si niti za 20 000 K ne more kupiti nove noge, a vi s svojimi 15 000 K si lahko dobite moža in še mlajšega kakor je bil vaš pokojni“.

— Zvižčajnost sodnega predsednika. Sodni predsednik Poupardin je na zvit način ujel nekega ob-

sojenca. Ta je bil obsojen zaradi tatvine, a je vložil priziv, češ, da ni mogel izvršiti tatvine, ker je napol ohromel ter se komaj pregiblje. Predsednik mu je zaklical: „Stopite bliže!“ Z veliko težavo in hudo stokačo se je privlekel do mize. V tem trenutku se je predsednik naglo nekoliko neokorno okrenil, pri čemur mu je padel baret z glave. Obsojenec je naglo priskočil, se pripognil ter s poklonom izročil predsedniku kapo. Predsednik se je pokril ter izpregovoril: „Sodišče z veseljem konstatira, da ste bili naglo ozdravljeni. Ostanite pri obsojbi“.

— **Koliko knjig izide v posameznih državah?** Nemčija ima 56,367 000 prebivalcev in je izdala na leto 27,035 knjig, Združene države štejejo 76,085 784 oseb in so izdale 7481 knjig, Anglija je pri 41 977 000 prebivalcih izdala 9042 knjig, Francija pri 38,962 000 osebah 12 252 knjig, Avstro Ogrska pri 47 500 000 prebivalcih 2322 knjig, Italija pri 32,480 000 osebah 6105 knjig, Nizozemska pri 5,104 000 prebivalcih 3190 knjig in Švica pri 3 327 400 osebah je izdala 7304 knjige. Avstrija je izmed navedenih držav primeroma najslabša v produkciji knjig, zato smo pa tudi tako daleč zaostali za drugimi državami. Najbolj bero ljudje v Švici, kjer izide ena knjiga na 455 ljudi, potem pride Nizozemska, kjer pride knjiga na 1600 oseb, v Nemčiji se tiska vsaka knjiga na 2400 ljudi, na Francoskem na 3400, na Angleškem na 4500, na Laškem na 5100, v Združenih državah na 11 000 in v Avstriji na 23 000. Pač ne doidemo nikdar n. pr. kake Švice ali Nizozemske.

— **Zalostna statistika.** V Vrpoljah na Hrvaškem je bil te dni gostilničar Ivan Jerković v postelji ustreljen. Neznani zločinec ga je ustrelil skozi okno. V Vrpoljah se je v teku enega leta izvršilo 5 roparskih umorov, en zavratni umor in 5 težkih telesnih poškodb, dasi je kraj majhen.

Književnost.

— V „Ottovi ceneni narodni knjižnici za zabavo in pouk“ (št. 222) je izšla knjiga Zofke Kvedrove-Jelovškove „Vesnički povidky“ (Selske povesti, 344 str.) v jako ličnem in presrčnem formatu.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigar-ni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila

Postojna, 31. oktobra. Pri današnji županski volitvi je bil zopet soglasno za župana izvoljen gospod Gregor Pikel.

Dunaj, 31. oktobra. Razmerje med ministrskim predsednikom baronom Beckom in Čehi je razjasneno. Vsi Čehi razen radikalcev bodo glasovali za nagodbo pod pogojem, da ostaneta dr. Fort in dr. Pačak še nadalje v ministrstvu in da se portfelj poljedelskega ministra odda predsedniku kluba čeških agrarcev, Prašku.

Dunaj, 31. oktobra. Danes dopoldne so imeli poslanci dr. Kramář, dr. Masaryk, Prašek, dr. Hurban in Klofač posvetovanje, ki je trajalo do enajstih. Nato so odšli k ministrskemu predsedniku baronu Becku, s katerim so izredno dolgo konferirali. Popoldne je baron Beck sprejel tudi dr. Herolda. Govoril se, da je prišlo med Beckom in Čehi do popolnega sporazumljenja in da je s tem odstranjen največja češka kriza.

Dunaj, 31. oktobra. Med nemškimi strankami vlada veliko nesoglasje glede stališča, ki ga naj zavzamejo napram nagodbi. Za nagodbo bodo v celoti glasovali krščanski socialci, del nacionalcev in naprednjakov, dočim bodo radikali v družbi z ostalimi nacionalci nagodbo pobijali.

Dunaj, 31. oktobra. Zdravstveno stanje cesarjevo je v vsakem oziru dobro. Cesar bo najbrže že prihodnje dni v posebni avdiciji sprejel ministrskega predsednika bar. Becka, da mu ustno poroča o političnem položaju.

Berolin, 31. oktobra. Državni tajnik pl. Schoen bo spremljal cesarja Viljema na potovanju v London.

Draždani, 31. oktobra. Zastopnik saksanskega kralja je dal gospe Toselli zagotovilo, da se ji bo dovolil sestanek z njenimi otroci še pred Božičem. Sodi se, da se gospa Toselli nahaja v hudi finančni stiski, ker bi sicer gotovo ne izročila princeze Pije Monike kralju.

Braždani 31. oktobra. Gospa Toselli bo dobivala letno apanažo 40 000 mark, ki jih ji bo izplačevala neka angleška banka.

Lipsko 31. oktobra. Princeza Pija Monika ostane preko zime v Briksnu pri komorniku Schoene-

bergu, ker je navajena na južno podnebje in se boje, da bi zbolela, ako bi jo takoj sedaj prepeljali na Saksosko.

Belgrad 31. oktobra. V političnih in diplomatskih krogih se zatrjuje, da je položaj Pašičevega kabineta zelo omanj. Ako se mu ne posreči uspešno zaključiti trgovinska pogajanja z Avstro Ogrsko, je njegov padec gotov.

Berolin 31. oktobra. V justičnem ministrstvu živabno razpravljajo o procesu Molke-Harden. Gospodje niso nič zadovoljni z načinom obravnavanja. V drugi instanci mislijo izključiti javnost.

Gospodarstvo.

— **Kmetstva posojilnica ljubljanske okolice**, reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dnem 31. oktobra 1907. Aktiva: Gotovina 32.755 K 17 v, naložen denar 2.157.831 K 91 v, prehodni zneski 8357 K 57 v, posojila 9.513.695 K 90 v, inventar 7206 K 98 v, zaostale obresti 31. dec. 1906 89.145 K 36 v, vrednostne listine 414.100 K — v, združni dom 205.541 K 38 v, združni hiši 230.960 K 43 v, združna zemljišča 109.242 K 32 v. Pasiva: Deleži 26.184 K, hranilne vloge 12.280.969 K 50 v, rezervna zaklada 180.914 K 86 v, pokojninski zaklad 19.749 K 45 v, predplačane obresti 31. dec. 1906 26.777 K 14 v. Upravno premoženje 12.768.837 K 02 v. Denarni promet 49.967.812 K 31 v.

Poslano. Izjava.

Podpisani *Eliza Predovič*, posestnik in veletržec v Ljubljani, izjavljam s tem, da mi je c. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu povodom požara, ki je nastal dne 12. oktobra t. l. na mojem posestvu na Mesarski cesti št. 4, izplačala vsled posredovanja gosp. J. N. Rögerja ml., ravnatelja glav. zastopa za Kranjsko imenovane družbe, okroglo 1400 kron (tisočstiristo kron) več odškodnine, kakor mi jo je na podlagi sklenjenega zavarovanja in cenitve izvedencen pristojalo.

Za ta hvalevredni čin izrekam svoje priznanje.

Ljubljana, dne 30. oktobra 1907.

Eliza Predovič. 3683
Janko Predovič *Franc Kavčič*
priča. priča.

Poslano

p. n. konsumentom vina in mošta.

Nujna potreba uspešnega pomočka, da se vino in mošt ohranita zdrava tudi pri počasni porabi, me je napotila, spraviti na trg tak nezlomljiv aparat, ki je poklican, da ustreže tej potrebi in za čigar popolni učinek prevzemljem vse jamstvo. „Mycodermol“ je oblastveno varovan aparat za preprečje kana in čiščenje zraka v sodu, ki ima zaradi zanesljivosti učinka in največje preprostosti pri uporabi vse lastnosti, da si pribori vzhoda v najširše kroge in se pri vseh vinskih konsumentih, vinskih producentih, hotelirjih, restavratirjih, gostilničarjih, zavodih in zasebnih udomač kot neobhodna potrebnost. Ta kan preprečevalni in zrak čistilni aabrat „Mycodermol“ ima namen, čistiti v sod uhajajoči zrak, uničevati glivice in zatorej brani, da vsebina sode, naj bo že vino ali mošt, ostane zdrava in se ne kvari. Vsak vinski konzument pozna škodljivost kanove glivice in ve, da to v vsakem sodu nekaj litrov, časih pa tudi ves sod vina, napravi neraben. To neprimerno odstrani ob pravilni porabi zjamčeno popolnoma samo „Mycodermol“.

Aparat ima prednost, da je opremljen s koničastim lesenim čepom in se zatorej lahko rabi za vsak sod.

Paziti pa za treba, da se koničasti čep z obema rokama močno zavrti v veho. Spranje pri vohi in pri aparatu na lesenem robu naj se dobro zamažejo z lojem.

Nato se pa aparat skozi gorenji mali lijak napolni s četrt litrom finega glicerina, t. j. 33 dekahogramov, kar stane 80 vinarjev in kar zadostuje za leta, in ni treba aparata nikoli snajžiti, treba je samo kosček bate, zvite v kroglico in pomočene v glicerin, položiti v gorenji mali lijak; zrak ima zaradi tega manjši pristop, pa tudi nesnaga ne more v aparat. Aparat se ne sme sneti z lesenega čepa.

Aparat se tudi ne sme odstraniti, dokler je v sodu le še kakšna kapljica; s tem je dano popolno jamstvo, da vino ne bo kanasto, da ne izgubi alkohola in da se ne izsuši sod.

Vsaka neprilika je popolnoma izključena, če se posveča aparatu imenovana pažnost.

Komad stane 7 kron in ima edino prodajo
Valentin Golob
trgovina z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 10. 3690

Ljubezen in inozemstva. V gospodarsko in kulturno zaostalih deželah imajo inozemski izdelki večjo vrednost nego domači. Pri nas se čim dalje bolj razvija ljubezen do lastnih izdelkov; k temu so mnogo pripomogli tisti veliki obrtniki, ki jim je v ponos, da izdelujejo čisto, nepokvarjeno blago. Schichtove tvornice n. pr. izdelujejo milo, ki ga v enaki popolnosti ne izdelujejo nikjer več. S Schichtovim milom se iz lahkega opere vsako, še tako rabljeno prilo; s 25.000 K zjamčena čistost tega mila je tudi porok za to, da se perilo varuje. „Labodje milo“ (Schichtovo goso kalijevo milo) je za fino perilo, volnato in svilnato blago najboljša specialiteta vsega sveta.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Crema
črkuje zobe čisto, bele in zdrave.

Starše presenetiti

ponavadi, če dajo prvokrat na angleški bolnišnici obolenim otrokom Scottove emulzije. Scottova emulzija čudovito hitro ozdravi in jih dela močne

krepki kosti

in pospešuje ves njih razvitek. Tako izborni uspeh se pa da doseči samo z resnično izvrstnim sredstvom. „Scott“ obsega izključljivo samo sestavine izborne kakovosti in posebnim način pripravljanja omogočuje, da je Scott lahko prebaven mlademu in starosti da celo otrokom, nad katerih obostankom smo dvomili.

Izvirna steklenica 2 K 50 vln.
Napredaj po vseh lekarnicah.

Po vseh kulturnih družinah registrirano za srabce ovrtnike in mansete

M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Poslano.

Ako imate občutljive noge, kupite svetovnoznane gorke

zimske čevlje

podšite s flanelo in kožuvinovino v c. kr. mihovgraški zalogi čevljev pri Henriku Kenda, Ljubljana, Mestni trg št. 17.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 25. oktobra: Fran Rosolnik, mizar, 73 let, Radečkova cesta 11, ostarlost.
Dne 26. oktobra: Anton Tratuš, delavec, 63 let, Radečkova cesta 11, Dementia secundaria.
Dne 27. oktobra: Franja Svetek, poštnega nadničjalca žena, 48 let, Dalmatinove ulice 6, pljučnica.
Dne 28. oktobra: Ivana Koln, posestnikova žena, 33 let, Dolenjska cesta 17, jetika.
Dne 29. oktobra: Jožefa Gučberbraun, delavčeva hči, 8 mes., Streljske ulice 16, Catarrh intest.
Dne 30. oktobra: Josip Lehner, tesarski mojster, 58 let, Dunajska cesta 60, Arterio sclerosis.
V deželni bolnici:
Dne 23. oktobra: Valentin Kožuh, dninar, 70 let, Enteritis chronica. — Terezija Janežič, posestnikova žena, 38 let, Pyaemia.
Dne 26. oktobra: Anton Frankovič, krojač, 24 let, jetika.
Dne 27. oktobra: Luka Čemazar, dninar, 58 let, Hernia fem. incarna. — Martin Keber, gostjač, 44 let, umirajoč prinešen.
Dne 28. oktobra: Marija Vovk, kajzarica, 62 let, srčna hiba.

Meteorološko poročilo.

septembra	Gas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
30.	9. v.	728.1	12.0	sr. zahod	oblačno
31.	7. v.	733.6	8.9	sr. sevzh.	pol. oblak.
1. nov.	3. nov.	734.5	16.0	sr. jzh.	pol. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura: 11.4° normale 2.6. — Padavina v mm 7.8

Stelaže za trgovino se ceno prodajo

v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadst. 3482-4

Ia kisló zelje, delikatesa

s sodečkom vred po 10 K za 100 kg po povzetju iz Znojma, na cele vagone primerno cenaje, dobavlja 3022-6
F. Fischer, Znojmo.
Izvoz kumar in konserv. — Tvornica za kisló zelje s strojnimi obratom.

Išče se dobro izvežbana delavka

na pletilni stroj št. 12.
Ponudbe je nasloviti na G. Christl, Reka. 3700

Meslirana mesečna soba

s posebnim vhom se ceno odda. Več se poizve v Rožni ulici št. 25. 3387

1 JAREM 750 mm d. k. 1 JAREM 500 mm d. k.

(Vollgatter) 3663-2
se zaradi razmer takoj prodasta. Vprašanja na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod šifro „K. M. 100“.

Učenec

s potrebno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Službeni pogoji po dogovoru. Kie. pove upravnistvo „Sloven. skega Naroda“. 3669-2

Išče se klet v najem

zunaj mesta, blizu mitnice. Naslov pove upravnistvo „Sloven. skega Naroda“. 3679-2

Ženitna ponudba.

Železniški uradnik, 27 let star, samec, prijetna zunanost, simpatičen, narodnjak, 3 lepo prihodnostjo, se želi vsled pomanjkanja znanja tem potom seznaniti z izobraženo gospico, če mogoče pevko, s primernim premoženjem. 3698-1
Le resne ponudbe s sliko je poslati do 30. novembra 1907 na naslov: „Dušan 33, Trst, poste restante“. Tajnost zjamčena.

Šolske knjige
v predpisanih izdajah
za vse šole
se vedno dobé v
„Narodni knjigarni“
Jurčičev trg št. 3.

Boj klerikalizmu!

o o o o o Izšla je druga knjiga o o o o o

„Pod spovednim pečatom“.

„Slovenec“ sicer blati pisatelja romana bivšega kat. kaplana H. Kirchsteigerja, češ, da ni normalen. Prav zato pa je toplo priporočati, da se roman „Pod spovednim pečatom“ kar najbolj razširi. o o o o o
Dobi se pri L. Schwentnerju v Ljubljani, v „Narodni založbi“ v Ljubljani, pri A. Gaberščku v Gorici, pri K. Florianu v Kranju in pri upravi časopisa „Naprej“ v Idriji. o o o o o

Išče se za manufakturno trgovino starejša

blagajničarka

izvežbana, z dobrimi spričevali in ki je že poslovala v tej stroki. Zglasiti se je osebnost pri Feliksu Urbancu, Ljubljana. 3702-1

Majhna prodajalna z gostilno

v lepi biši in ugodni legi, jako primerna tudi za samostojno žensko, se da v najem. Hiša se event. tudi prod. Vraša se pri I. Grobelniku v Ljubljani, Pred škofijo.

Glavnik za barvanje las!

Z navadnim česanjem izpremenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plavo, rjavo ali pa črne! Potolnoma neškodljivi! Se rabi lahko leta in leta. Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja J. Schüller na Dunaju II/2 3 Kurzbauergrasse št. 430. 2947

Blagajne, varne proti požaru in vlemu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečko skladišče blagajna, delničarsko društvo, Zagreb, Ilica 22. 3424-11

Oddati je za mesec november ali februar več lepih, modernih

stanovanj

ob Domobranski cesti, obstoječih iz treh in dveh sob, pritliklinami in uporabo vrta. Krasna, solnčnata zdrava lega. 3670-2
Pojasniti daje lastnik na Domobranski cesti št. 1, I. nadstropje.

Samo najljepše, posušene kokosove orehe

podelujejo tvornice za Ceres in delajo iz tega brez vseke primesi v skrbno čistih aparatih znamenito

Ceres Jedilno mast za pečenje, praženje in kuhanje.

Strojnika

izručenega v svoji stroki, sprejme takoj parna žaga na Koroškem. Naslov v upravnistvo „Sloven. skega Naroda“. 3681-1

Brivski pomočnik

se sprejme 3681-1 pri Ivanu Potušek v Kranju. Dobro uvedena 3619-2

trgovina

z mešanim blagom na deželi se odda pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod „trgovina na deželi“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Spreten, zanesljiv prodajalec

železninske stroke, z dobrimi izpričevali in z znanjem slovenščine in nemščine, se išče za večjo železninsko trgovino. 3685-1
Ponudbe z navedbo vojaških razmer in zahtev plače pod „železninar“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Strojnika

izručenega v svoji stroki, sprejme takoj parna žaga na Koroškem. Naslov v upravnistvo „Sloven. skega Naroda“. 3681-1

Brivski pomočnik

se sprejme 3681-1 pri Ivanu Potušek v Kranju. Dobro uvedena 3619-2

trgovina

z mešanim blagom na deželi se odda pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod „trgovina na deželi“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Spreten, zanesljiv prodajalec

železninske stroke, z dobrimi izpričevali in z znanjem slovenščine in nemščine, se išče za večjo železninsko trgovino. 3685-1

Ponudbe z navedbo vojaških razmer in zahtev plače pod „železninar“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5-50 K. Vsi ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovije oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih. Vsi 4 pari samo 5-50 K. Za naročitev zadostnega dolgot. 5686 Razpošiljanje po povzetju Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31. Nengajajoče rad zamenjam

Vinarska zadruga Kletarstvo p. Pobegih

naznanja p. n. gg. trgovcem z vinom, gostilničarjem, krčmarjem in zasebnikom, da je letos pridelala 700 hl zjamčeno pristnega in izborne vina, in sicer 500 hl črnega ozir. rdečega namiznega in 200 hl belega vina. 3678-1
Imamo še v zalogi približno 100 hl starega burgundca in namiznega rdečega vina. Naše vino je pripravljeno na raci jonalen način ter po najnovjšem vzoru; za pristnost jamči zadruga. Cenovnik in vzorce stavimo na razpolago.

Izvirni berlinski in pariški modeli

kostumov z dolgo, oprijemajočo se jopo, jopice iz gladkega ali stisnjene pliša in kožne jope iz perzjskega, sealskinovega, caracellovega in različnih drugih krzen so dospeli! 3679-1
Čudovito nizke cene! Angleško skladišče oblek O. BERNATOVICH Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Stev. 4086.

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za l. 1907 osemnajst cesar-Franc Jožefovih ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske in pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 20. novembra 1907.

Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obri samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog; oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika. 3672-1
V Ljubljani, dne 28. oktobra 1907.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Majno stanovanje

(pritično), pripravno za čevljarja ali krojača, se odda za februar 1908 eventualno že poprej. Pismene ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod „Hilser“. 3683-1

Ura z verižico

za samo K 2.—. Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezjska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šleto garanelejo. — Po povzetju razpošilja Prusko-šlezjska razpošiljalnica F. WINDISCH v Krakovu U/38. NB. Za neugajajoče denar nazaj. 3688

V najem se odda hiša

št. 3 na Viru pri Domžalah. Pripravna je za gostilno in trgovino. 3612-1
Več se izve istotam, ali pa pri Fr. Stupicu, trgovcu v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Služba kurjača

se takoj odda pri novi parni žagi Leonovdel pri Golem. Kurjač prejema razen stalne plače prosto stanovanje in prosto kurjavo. Ponudbe naj se pošljejo na gozdarski in oskrbniški urad v Hammerstiel (Zelmlje), pošta Studenec pri Ljubljani. 3668-1

javna dražba

pri župni cerkvi Sv. Križa pri Trliču za zgradbo novega pokopališča. Proračuneno je na 4000 kron. Proračun in načrti so razgrnjeni za pregled pri županu v Sebenjah. Pred dražbo mora vsak ponudnik vložiti varščino 10%. 3632-5
Županstvo Križe pri Trliču dne 23. oktobra 1907. Župan: Janez Fajfar.

Hotel „ILIRIJA“.

Jutri, v petek 1. novembra. KONCERT

Ljublj. društvene godbe. Začetek ob polosmih. Vstop prost. Za obilen obisk se priporoča FRIC NOVAK hotelir. 3691

Kupovanje in prodajanje gozdov

Giuseppe Micoli Vidim (Udine) Via Bernardino de Rubeis 3 Italija. 2.76-5

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

4012 146 Številka telefona 210.

prilagojena slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Sprejme se v trajno delo takoj mlad
čevljarški pomočnik
in vajenec poštenih staršev.
Ivan Ramovš, Selo 19 pri Ljubljani.

Mlad
trgovski pomočnik

se takoj sprejme v trgovino z
mešanim blagom.

Naslov v upravnistvu „Slovenskega
Naroda“.

Pozor! V občini Črni vrh (Verteneglio),
v Istri pri Bujah je letos

vino
izredno dobro obrodilo in ga je trikrat
več nego lani. Gg. trgovci z vinom,
gostilničarji in drugi kupec naj se
obračajo name, podpisane, ki bom
vsakemu naznanil, kakšne cene ima
tukajšnje vino črno ali belo in tudi
tropinovec in žganje.

Josip Sauro
Črni vrh (Verteneglio) v Istri, po-
sestnik in sensual kupčijski posredovalec.

V najem se da
za novembrski ali februarški termin:
udobno stanovanje

v visokem pritličju, obstoječe iz štirih
sob, kuhinje, kopalne sobe in z
vsemi drugimi pritličninami, ter

stanovanje v souterrainu,

obstoječe iz dveh sob, kuhinje in z
drugimi pritličninami v novozgra-
jeni vili na Erjavčevi cesti št. 24.

Pojasnila daje pisarna notarja Hu-
dovernika v Ljubljani.

Več hiš v Mariboru

se proda iz proste roke.

Vse so zidane nanovo, pripravne za
najeminske in trgovinske hiše, davka
proste ter se obrestujejo po 6 1/2 %.

Istotako je tukaj
Maribor na-
prodaj več
lepih vil.

Naslov pove upravnistvo „Slov.
Naroda“.

300

vinskih sodov

od 300, 400 in 700 litrov iz hrastovega
lesa v prav dobrem stanju oddaja
po nizkih cenah trdka

M. Rosner & drug v Ljubljani.

SUKNA

In modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocijan
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franco.

Dobra kuharica

je izšla **Minka Vaščičeva** je izšla
v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 re-
ceptov za pripravljane najokusnejših jedi do-
mače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih
tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokov-
njakega stališča, literarna kritika za adri lepega
lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene
lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nena-
vadne opreme, in končno varčna gospodinja
zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige

59 50

Naznanilo.

Poleg že obstoječih naprav, ki naj podkrepijo varčnost, smo vpeljali sedaj še

domače hranilnice

napravo, ki je v Severni Ameriki udomačena že leta in leta, in ki so jo nedavno
tudi v Avstriji sprejele posamezne hranilnice.

Domača hranilnica omo-
gočuje hranilcu, da vsak čas
shrani majhne zneske, in na-
hranjeni denar, čim znaša
eno krono, obrestonosno
naloži.

Ta namen se doseže s
tem, da izročimo vsakemu,
kdor zahteva, zaprt hra-
nilnik ter dotično vložno

Vložna knjižica, h kateri se izda hranilnik, se mora vselej glasiti na ime vlož-
nika. Ena in ista oseba prejme le eno vložno knjižico.

Hranilnik se odpre in denar v njem prešteje v pričo stranke.
Ako znaša preštet denar vsaj eno krono, se vpiše znesek v dotično vložno knjižico.

Stranki izplačati v gotovini ves denar ali le del zneska, ki se je nahajal
v hranilniku, ko se je odprl, je nedopustno; tudi se ne izvrši izplačilo na vložno knji-
žico takega dne, katerega se je opravila kaka vloga; vse druge dni se pa
lahko vzdignejo vloge do pridržanega zneska štirih kron.

Ta znesek se izplača, kadar se hranilnik vrne še poraben.

Podrobna določila o izdaji domačih hranilnic so pridejana vsaki vložni knjižici
tega hranilnega oddelka. Ustna pojasnila dajemo ob navadnih uradnih urah.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1907.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

3614-2

Musgraveja originalne irske peči.

Najboljše in najbolj hranljive

trajnogorilne peči.

Izredno dobra kurilnost. Cenovniki zastoj.

CHR. GARMS Podmokli (Bodenbach)

3225-12 tvornica za železne peči.

Tvorniška zaloga pri **ŠTEFANU NAGY**, v
Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

Velika eksportna trdka

Franc Keber

Ljubljana Dunajska cesta 12

Nikel. cil. rem. ura 2-65 gl.

Srebrna cil. rem. ura 3-85 gl.

14 kar. zlata ura 22 gl. Srebrna dam-
ska ura 4-50 gl. 14 kar. zlata ura 12 gl.

Zahitejate vsiki najmanjši ceni

232-42

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt s
manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po protoku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 38.242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993-72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseslovenske narodne uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občinske namene.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg

priporoča svoje

Specialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. Telefon šte. 187.

1454-54

Pošiljate na dom sprejema restavratore gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Ortopedično zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom **dr. Ivana Oražna** raznevrstno
skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka
o o o o o o o o ledja itd. se nahaja o o o o o o o o

na Turjaškem trgu št. 4, I. nadstr.

Pojasnica daje **dr. Ivan Oražen** ob svojih ordinacijskih urah
od 9.—10. dop. in od 2.—3. pop. v Wolfvilih ulicah št. 12. 3612—3

POKORNEGA PELINKOVEC

Najboljši želodčni liker
sveta.

Od zdravniških avtoritet
priporočen kot ugoden, tečen
in želodec jačajoč

čisti biljni destilat.

Eksportira se na vse kraje sveta.

Odlikovan s 60 zlatimi, sre-
brnimi in častnimi kolajnami.

Dobiva se povsod.

Zastopnik za Kranjsko:
FRAN REMIC, Ljubljana.

!! Opomba !!

Izvrsten glas našega eli-
zira „Pelinkovec“ dal je
povoda, da naša konkurenca
prodaja pod istim ali sličnim
imenom slabše — čisto
zdravju škodljive — pi-
jače. Radi tega pazite na
našo z zakonom zavaro-
vano vinjeto in zahtevajte
izrečno 599—8

Pelinkovac Pokorny.

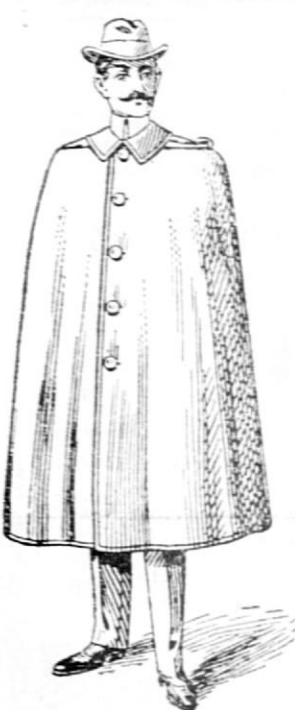
Vse ostalo naj se kot
ponaredba zavrne.

Edini proizvajalec:

Kralj. povl. dion. tvornica likera
preje **FRANJO POKORNY,**

Zagreb.

Ustanovljeno 1862.

Neremočljive

pelerine za gospe, gospode,
deklice in dečke, ..

predpisane

pelerine za

častnike

iz tirolskega lodna ali velblodje dlake po vsaki
ceni priporočata

Gričar & Mejač

Prešernove ulice št. 9. Ljubljana Prešernove ulice št. 9.

3171—4 Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Specialiteta! Doma vkuhane brusnice Specialiteta!

češpljevec, povidl in omake

kakor tudi doma vložene in konzervirane

gobice (champignon)

ki se razprodajo vsako leto, dalje vse vrste desertnih vin: malaga,
sherry, madeira, španski marsala, malvazijec, maurodaphneec itd.
po nizkih cenah, kakor tudi bogato zalogo specerijskega in
delikatesnega blaga priporoča trdka 3546—3

FRANJA KHAM

Ljubljana, nasproti hotela „Union“.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Nova hiša

ob glavni cesti na prav lepem prostoru,
v kateri je dobro vpeljana gostilna
in še dva druga dobro ideča obrta,

se prostovoljno prodaja

zaradi bolezni po zelo ugodnih

pogojih.

Natančnejša pojasnila daje **Fran**

Vodišek, „gostilna pri Buru“ Spodnja

Šiška 205. 3611—2

Rudolf Kirbisch

slastičar

v Ljubljani

Kongresni trg št. 1.

priporoča 3640—3

pince

lave di mrti, čajno pe-
civo in različno fino de-
sertino in namizno pecivo.

Samo pristna

goriška

in različna vina

se točijo najceneje

203—44

Goriškem vinotoču

Ljubljana

Stari trg 13.

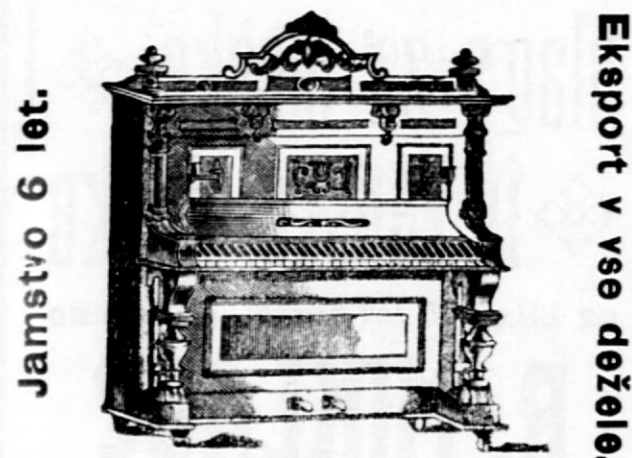
Odlikovana

Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilserjeve ulice 5 Blizu Gradišča

Rudolf A. Warbinek

Priporoča svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene **planine**,
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne

za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje. 1706—7

Največja tvornica na jugu Avstrije.

Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Pred školjo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 44

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.

Ladje: „Domitila“ & „Štefanija“

v Pulju v Istri

prodajata vina:

Vino z Visa, črn	liter po 40 in 42 h	Teran (obran)	liter po — in 40 h
belo	48 „ 50 „	Muskat (bel, sladki)	56 „ 60 „
Istrijskec, črni	34 „ 36 „	„ (črni sladki)	56 „ 60 „
beli	36 „ 38 „	Refoško	K 1:60
Dalmatincec, črni	34 „ 36 „	Marsala	1:40
beli	40 „ 42 „	Pelinkovec	1:20
Šijer, (Opolo)	34 „ 36 „		

franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunajo, pa jih je treba čimprej vrniti
franko kolodvor Pulj Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 66 litrov naprej Za priročnost
svojih vin popolnoma jamčiva. 2536—7

Varst. znamka: Sidro.

Liminent. Capsici comp.

nadomestilo za 3375—5

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h, K 1:40 in K 2:— se dobiva v vseh lekarnah Pri nakupu tega splošno
prikljubljene domačega zdravila naj se jemljejo le originalne sto-
klence v škatljah z našo varstveno znamko „sidro“ potem je
vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek

Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Eliščina c. 5 nova.

Raspotiljanje vsak dan

! Ponos !

vsake gospodinje je dobra kava, zato naj ne manjka v nobenem
gospodinjstvu

Planinškove pražene kave.

Vsaka gospodinja, ki je le enkrat poskusila

Planinškovo praženo kavo

jo kupuje vedno, ker je ta kava vedno sveža in pražena potom vro-
čega zraka, skrbno izbrana nezdravih in nezrelih zrn, vedno enake
kakovosti, najizdatnejša — zato najcenejša. Nobena gospodinja
naj ne opusti vsaj enega poskusa.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave

Dunajska cesta, naproti kavarne Evrope.

3936 46

Novo ustanovljeno!!!

25 kr. bazar 25 kr.

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Galanterijsko in usnjato blago, nippes
in dekoracijski predmeti, igrače, ku-
hinjsko orodje in stekleni predmeti.

Stalne cene! Stalne cene!

Za obilen obisk prosi s spoštovanjem

JOSIP SPIEGL.

3474—6

! nakupu se ne sili !

Ces. kr. avstrlijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

- 7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
- 7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
- 9:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
- 11:40 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
- 1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
- 3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
- 7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
- 7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
- 10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

- 6:58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.
- 8:34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
- 11:15 popoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
- 2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
- 4:36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.
- 6:50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.
- 8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
- 8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
- 11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Jesenic.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

- 6:46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
- 10:59 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
- 6:1 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
- 6:56 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Za jesensko sezono!

Mestni trg šte. 14

priporoča v veliki izberi **plišaste, moderne trde angleške, dunajske** in vsakovrstne druge **klobuke**,
kakor tudi **moško perilo, rokavice** i. t. d. po **starih cenah.**

G. ČADEŽ

Za jesensko sezono!

Mestni trg šte. 14

Ljubiteljem lepe slovenske knjige priporočamo drugo pomnoženo in ilustrovano izdajo o o o o

Poezij Dragotina Ketteja

o o o o o ki je pravkar izšla v založništvu o o o o o

L. SCHWENTNERJA v Ljubljani.

Cena broš. **K 4-**, po pošti **K 4-20**, eleg. v izvirne platnice vezane **K 5-50**; po pošti **K 5-80** za rekomandacijo 25 vin. več. o o o o o o o o

Ta knjiga je opremljena tako sijajno, kakor pri slovenskih publikacijah nismo navajeni ter ima vrednost tudi za tistega, kdor ima prvo izdajo Kettejevih poezij, in to tembolj, ker obsega mnogo pesmi, ki jih doslej ni bilo moči zbrati. Uredil je zbirko A. Aškerc, ilustriral pa čisto v smislu poezij M. Gaspari, o o o o o o

Zelo pripravno za darila!

58 : 8

Stavbni prostori

okoli kolkzejskega posloplja
pripravni za vile
se prodajo od 10 kron do 20 kron
kvadratni meter.

Več: v pisarni **Dehonghi ob Dunajski cesti št. 22.** 3621-6

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
3002-16

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Izdajatelj:
O. Seydlin
Stritarjeva ulica 7.

Dobiva se povsod.

Vid Bratovž

Sv. Jakoba nabrežje 25

priporoča cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele kakor tudi ženinom in nevestam 206-44

svojo veliko zalogo raznovrstnega

pohištva
po najnižjih cenah.

Opozori se

pri nakupu

blaga za moške
in ženske obleke

na blizu 40 let obstoječo trdno

R. MIKLAUC

Ljubljana 44

Stritarjeve (Spitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se dopošlje vzorci.

Največja in najcenejša izbor

reklamnih koledarjev

kot trgovska novoletna darila.

Leplj in cenj vzorci.

Dober se z torbice ali brez torbice z tiskano firmo.

Velika zaloga

leplj malih in večjih jaslic od 10 vin. naprej.

Vzorci dopošlje na ogled.

Se vljudo priporoča 5483 6

Ivan Bonač

trgovina papirja v Ljubljani.

Opeko-zidake

se dobi v poljubni množini

2705-12

v parni opekarni **JOS. LAVRENCIČA** v Postojni.

Podpisani se usojam javiti velecejenemu občinstvu v Ljubljani in na deželi, da sem si nabavil

nov voz za prevažanje pohištva.

ter se priporočam za selitve ter vse druge vožnje po najnižji ceni.

Dalje se priporočam za prodajo

premoga in drva.

Z velepospovanjem

Martin Lampert

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 31.

2460-15

Za dame Elegantne klobuke

otroke

najnovejše pariške in dunajske modele

3336-10 priporoča

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Stari trg šte. 21

Modni salon trg. modnega blaga itd.

Popravila klobukov se izvršujejo ceno in fino. — Zunanja naročila točno.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja 6 dni

izvrstna prilika za potovanje je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24.000 ton

"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton

foraj še enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:

Ljubljana

Fr. Seunig,

Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedelek, torek in četrtek v tednu.

Cene brez konkurence!

Cene brez konkurence!

Fr. Iglič

Ljubljana

Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo

nagrobni vencev

in 3452-7

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Radi prezidave sem primoran za 10 do 15% ceneje prodajati!

Brez konkurence!

3665-2 Nastopne cene samo ta teden!

naprej od:

Damske jesenske jope gld. 2,-

Damske zimske jope " 3,-

Damski dolgi jesenski paletoti " 4,-

Damski dolgi zimski paletoti " 5,-

Damski dolgi plaščki s kapuco " 5,-

Damske jope iz stisnjenega pliša " 6,-

Moške kamgarnaste obleke najmodernejših vzorcev " 8,-

Moški ranglani najmoder. vzorcev " 8,-

Moške zimske suknje " 10,-

Moški kožuhi, z divj. podvlečeni " 10,-

Moškiplišasti klobuki vseh oblik in barv " 2-90,

Otroški in deški pl. ši, podloženi, z jančjim ovratnikom fl. 5,-

v Angleškem skladišču oblek, O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.